

Gorenjski Glas

TOREK, 19. SEPTEMBRA 2023

LETO LXXVI, ŠT. 75, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

S hotelom želijo podaljšati sezono

Med projekti prenove in gradnje novih turističnih nastanitvev, ki jim je ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport odobrilo sofinanciranje, je tudi Kneipp Naturhotel v Termah Snovik.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Snovik – Kot smo že poročali, je ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport odobrilo sredstva za 58 investicij v turistične nastanitve. Termam Snovik, ki so za finančno podporo kandidirale s projektom Kneipp Naturhotel v vrednosti 13 milijonov evrov, je dodelilo 1,8 milijona. »Zagotovo smo zadovoljni, da smo bili uspešni na razpisu, naš projekt so zelo dobro ocenili, kar je potrditev, da smo ga kvalitetno pripravili. Odobrena sredstva sicer predstavljajo le okoli 17 odstotkov celotne investicije. Kriteriji

so pač takšni, da investitorji v osrednjem in zahodnem delu Slovenije lahko dobijo maksimalno okoli dvajset odstotkov sredstev,« je razložil prokurist največjega turističnega ponudnika v občini Kamnik Ivan Hribar.

S hotelom želijo podaljšati sezono, nadaljevati trajnostno naravnano usmeritev in filozofijo Sebastiana Kneippa ter razvijati segment kongresnega turizma, organizacije srečanj in drugih dogodkov. »Primarni razlog je seveda, da želimo podaljšati sezono na 365 dni, hkrati pa želimo še izboljšati svojo ponudbo, želimo nadgraditi produkte in storitve in

tako gostom ponuditi višji standard. Predvideno je na primer, da gostje iz hotela lahko pridejo do velnesa v kopalnem plašču,« je ponažoril Hribar. Ob sedanjem bazenskem kompleksu načrtujejo gradnjo prizidka z novimi kapacitetami za velnes, v katerem so med drugim predvidene tudi dodatne vodne površine. V hotelu naj bi bilo 120 ležišč, tri dvorane, restavracija, recepcija za hotelske in apartmajске goste ... Idejne rešitve so družbenikom, lokalni skupnosti, občini in drugim predstavili konec lanskega leta.

▶ 2. stran

Gradnja hotela je predvidena pred apartmajskim naseljem. / Foto: Gorazd Kavčič

Košarka na Blejskem jezeru

Dogodek Luka 2 Bled je privabil številne ljubitelje košarke. Uživali so v predstavah košarkarskih talentov iz petih držav in bili priča predstavitvi novega športnega copata Luka 2 Lake Bled, ki je odlična promocija gorenjskega bisera, katerega ime nosi.

MAJA BERTONCELJ

Bled – Na gladini Blejskega jezera je bilo v soboto postavljeno plavajoče košarkarsko igrišče, kjer so se v sklopu Grosbasketovega turnirja 3x3 predstavile nove generacije košarkarskih talentov iz petih držav. Obiskovalci so imeli priložnost občudovati prestižni NBA pokal Larry O'Brien, se preizkusiti v navijaških izzivih in biti med prvimi, ki so si zagotovili novi športni copat Luka 2 Lake Bled. Dogodek je bil priložnost za promocijo Slovenije na globalni ravni.

▶ 5. stran

Na Blejskem jezeru so za enkratni dogodek postavili plavajoče košarkarsko igrišče.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Navdih najde v opazovanju ljudi in njih čustvovanju

▶ 12. stran

AKTUALNO

Mulj na Gorenjskem v mejah normale

Po avgustovskih poplavah je Agencija za okolje izvedla vzorčenja tudi na porečjih Sore, Pšate in Kamniške Bistrice. Posebnosti niso ugotovili.

3

GORENJSKA

Knjižnica v Poljanah ostaja zaprta

V Krajevni knjižnici Poljane so se pred slabim letom zaradi gradnje novega kulturnega doma preselili v nadomestne prostore, po poplavih so jih morali zapustiti za vedno.

7

ŠPORT

Nogometaši Triglava ostajajo pri vrhu

Nogometaši Triglava so v petek gostili Ilirijo, tekma pa se je končala brez zadetkov. Kranjčani so na lestvici v drugi ligi še naprej na tretjem mestu.

13

KMETIJSTVO

Volkovi morili v ograjenem pašniku

Volkovi so v bližini Krnice v ograjenem pašniku pokončili dve ovci in ovna, na Kupljeniku pa dve teleti. Naravovarstveni nadzornik TNP-ja je enega od volkov ustrelil.

15

VREME

Danes bo spremenljivo oblačno. Jutri bo sončno, zjutraj bo po nekaterih nižinah megla. Podobno bo tudi v četrtek.

jutri: pretežno sončno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Počitniška doživetja

Dragi naročniki in bralci, poletje in z njim čas poletnih dopustov je skoraj že mimo. Vabimo vas, da nam napišete, kaj vse ste doživeli med počitnicami, kje ste bili in kaj vam je bilo najbolj všeč. Lahko nam opišete potek celotnega svojega

dopusta, ki ga boste skozi pisanje podoživeli še enkrat. Tudi če ste dopust preživeli doma, nam napišite, kaj ste počeli, saj se tudi tako da imeti prav lepo. Vaše prispevke že nestrno pričakujemo na koticek@g-glas.si ali po pošti na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj. Zanje vam pošljemo darilce.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **FRANCKA GRILC** iz Cerklj.

S hotelom želijo podaljšati sezono

1. stran

»Zdaj imamo na papirju izkristalizirano idejo, s katero smo bili uspešni tudi v postopku spremembe prostorskega načrta, kar pomeni, da hotel lahko umestimo v prostor,« je dejal Hribar.

Investicije v turistično infrastrukturo, ki bodo deležne sofinanciranja, morajo biti končane do sredine leta 2026. Kot nam je še povedal Hribar, v naslednjih korakih nameravajo pospešiti aktivnosti za pridobitev pravnomočnega

gradbenega dovoljenja, hkrati pa iščejo odgovore na nekatera še odprta vprašanja, povezana z gradnjo. »Skupaj z družbeniki želimo najti rešitve, s katerimi bomo investicijo kvaliteto pripeljali do konca, bistveno pa je, da bomo z njo dosegli ustrezne učinke. Vemo, kakšne so cene gradnje, vemo, da se dvigujejo tudi obresti, na drugi strani pa je izziv kadrovska situacija. Z občino se moramo pogovoriti o komunalnem prispevku in možnostih ureditve ceste do naših term.«

Odrpno javno povabilo za javna dela

Ljubljana – Zavod RS za zaposlovanje je prejšnji teden objavil javno povabilo delodajalcem za izvedbo programa javnih del za pomoč pri odpravi posledic poplav in zemeljskih plazov. Javno povabilo je namenjeno pomoči občinam, prizadetim zaradi avgustovskih poplav in zemeljskih plazov, z njim želijo aktivirati brezposelne za pomoč pri odpravi posledic. Za izvedbo je namenjenih 5,6 milijona evrov sredstev, od tega 800 tisoč za letošnje, 4,8 milijona evrov pa za prihodnje leto. Program se bo izvajal do konca prihodnjega leta, predvidoma pa bo vanj vključenih 220 brezposelnih. Prijavijo se lahko občine iz najbolj prizadetih delov države. Med gorenjskimi so to Cerklje, Domžale, Gorenja vas - Poljane, Kamnik, Komenda, Medvode, Mengeš, Škofja Loka in Žiri. Izvajalci se lahko prijavijo od včeraj dopoldne na portalu za delodajalce ZRSZ. Brezposelne osebe bodo vključene v program po uspešno opravljenem zdravniškem pregledu, po sklenitvi pogodbe o vključitvi v program javnega dela z Zavodom in pogodbe o zaposlitvi zaradi opravljanja javnih del z izvajalcem.

Kampanja Naj Anhovo zadiha

Poteka zbiranje podpisov za vložitev predloga sprememb Zakona o varovanju okolja, s katerimi bi med drugim izenačili okoljske in zdravstvene standarde sosežigalnic odpadkov s sežigalnicami.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Društvo Eko Anhovo in Dolina Soče, Civilna iniciativa Danes in Inštitut 8. marec v okviru kampanje Naj Anhovo zadiha zbirajo pet tisoč overjenih podpisov za vložitev novele Zakona o varovanju okolja v državni zbor. Kot pojasnjujejo, želijo z zakonom izenačiti okoljske in zdravstvene standarde sosežigalnic s sežigalnicami, kar bo prebivalcem doline Soče zagotovilo dostop do čistega zraka in preprečilo, da bi se tovrstno onesnaževanje ponovilo kjerkoli v Sloveniji. Predlagajo tudi pogostejši in bolj transparenten nadzor nad izpuščanjem škodljivih in strupenih snovi v okolje.

»Nesprejemljivo je, da trenutna zakonodaja sosežigalnicam odpadkov še vedno dopušča tudi do nekajkrat višje mejne vrednosti emisij zdravju škodljivih snovi, kot veljajo za sežigalnice odpadkov,« je pred dnevi v Kranju, kjer prav tako zbirajo podpise, poudarila Ana Dujmović, koordinatorica prostovoljcev v gorenjski regiji iz Inštituta 8. marec. Zbiranje podpisov so sicer začeli 1. septembra, časa imajo do 30. oktobra, do včeraj pa jim je manjkalo še okoli 560 podpisov. Na Gorenjskem prostovoljci podpise zbirajo tudi v Radovljici in Škofji Loki.

Prostovoljke kampanje Naj Anhovo zadiha (z leve): Tamara Žibrek, Ana Dujmović in Tanja Matijašević / Foto: Gorazd Kavčič

»Kampanji Naj Anhovo zadiha sem se pridružila, ker mi ni vseeno za ta prelep soški biser in njegovo okolje, vsi imajo pravico živeti v zdravem in čistem okolju brez vsakodnevnega zastrupljanja. Čas je, da končno omejimo vpliv škodljive industrije na okolje. Zaščitimo naše naravne znamenitosti, stopimo skupaj in naredimo nekaj lepega za prihodnost prebivalcev Anhovega,« je povedala Tamara Žibrek, prostovoljka v Kranju.

»Podpise si želimo zbrati čim prej, da čim prej lahko vložimo predlog spremembe zakona in bo v državnem

zboru obravnavan dovolj hitro, da se zdravje postavi pred kapital. Prebivalci Anhovega, kjer poteka sosežig odpadkov v cementarni, na to čakajo že 40 let,« je pojasnila Tanja Matijašević iz Inštituta 8. marec.

V Gospodarski zbornici Slovenije, Združenju delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije, Slovensko-nemški gospodarski zbornici in Advantage Austria Ljubljana pa opozarjajo na slabosti, ki bi jih po njihovi oceni prinesla novela. Poudarjajo, da se predlagana novela zakona ne nanaša le na področje sosežiga odpadkov, ampak na novo ureja tudi

druge dejavnost na področju monitoringa emisij in poročanja. »V velikem delu so spremembe v nasprotju z uveljavljenimi pravili v EU in predstavljajo odmik od uveljavljene prakse, kar slovenska podjetja postavlja v neenakopraven položaj,« so zapisali v skupnem sporočilu za javnost. Kot so navedli, rešitve, ki gredo v smeri zmanjševanja vplivov na okolje in izboljšujejo kakovost življenja in bivanja, sicer podpirajo, vendar pa morajo biti te dobro premišljene in utemeljene na strokovnih izhodiščih. Odločevalce zato pozivajo, naj novelo zakona zavrnejo.

Tudi Kamniti most osvetljen z rdečo

Ob letošnjem dnevu krvnih bolezni so osvetlili več prepoznavnih objektov v Sloveniji, med njimi Kamniti most v Škofji Loki in stavbo Gimnazije Kranj.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Humanitarno Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi Slovenije svojim članom, bolnikom in njihovim svojcem, že 28 let nudi različno podporo, v sodelovanju z medicinskim osebjem pa tudi dodatno strokovno pomoč ter krepki odnos med bolnikom in zdravnikom, ki je zelo pomemben za uspešno zdravljenje. S številnimi aktivnostmi ob dnevu krvnih bolezni, 16. septembra, želijo še bolj osvetliti področje krvnih bolezni in njihovo zdravljenje ter še povečati podporo bolnikom.

Letosov Ljubljani na Prešernovem trgu postavili izobraževalno-informativno

Konec tedna je Kamniti most zažarel v rdeči barvi. / Foto: Vilma Stanovnik

stojnico in pripravili pohod v rdečem.

V večernih urah so zasijali tudi nekateri prepoznavni objekti po Sloveniji: Gimnazija v Kranju, Kamniti (Kapucinski) most v Škofji Loki, Tromostovje v Ljubljani, grad v Murski

Soboti, grad v Mariboru, grad v Celju, knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu, Varna pot – stopnišče do Osnovne šole Marjana Nemca v Radečah, Mestna hiša v Ravnah na Koroškem in Mestna knjižnica na Ptuj. Prav tako so z

rdečo osvetlili številne druge eminentne zgradbe po svetu.

Društvo bolnikov s krvnimi boleznimi Slovenije je hkrati razpisalo javni fotografski natečaj ekstemporne Osvetlimo rdeče, skupaj premagajmo krvne bolezni.

Mulj v mejah normale

Po avgustovskih poplavah je Agencija za okolje (Arso) izvedla vzorčenja na porečju desetih rek, na Gorenjskem tudi Sore, Pšate in Kamniške Bistrice.

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Na vsakem mestu sta bila odvzeta vzorca sedimenta oz. mulja in vzorec prvotnih tal, v katerih so preverjali vsebnosti kovin in mineralnih olj. Najbolj problematično je porečje Meže, kjer so nekatere vsebnosti težkih kovin bistveno nad kritičnimi vrednostmi. Rezultati, ki jih je predstavila Janja Turšič z Arsa, pa kažejo, da sedimenti na vseh treh analiziranih porečjih gorenjskih rek niso problematični, saj so le sedimenti Pšate v Mengšu in Sore v Škofji Loki dosegli mejno vrednost pri mineralnih oljih.

Na bolj prizadetih območjih so prejšnji teden začeli odzematati dodatne vzorce. Na podlagi analize bodo določili, ali je sediment treba odstranjevati kot nevaren ali inerten odpadki, v prizadetih koroških občinah pa so sprejeli tudi program ukrepov za izboljšanje okolja.

Kmetijski inštitut Slovenije je pripravil tudi ukrepe na zelenjavnih vrtovih. Opozarjajo, da je mulj in mineralno

Rezultati vzorčenja kažejo, da sedimenti na porečjih glavnih gorenjskih rek niso onesnaženi z nevarnimi kovinami in mineralnimi olji. Fotografija je simbolična. / Foto: Andrej Tarfila

ali mineralno-organsko blato lahko onesnaženo, ni pa nujno. Če ni znakov onesnaženosti, mulj lahko razgrnemo po okrasnih zelenicah, travnatih površinah ali okoli sadnega drevja. Sicer pa svetujejo, da poplavljeni in onesnaženi zelenjavo zavrzemo zaradi verjetnega

mikrobiološkega onesnaževanja ali možnega onesnaževanja z naftnimi derivati ali drugimi onesnaževali.

V Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije pa so pripravili tudi navodila za kmetovalce na poplavljenih območjih, ki so v celoti na voljo na spletni strani zbornice.

Poleg tehnoloških navodil, kako ravnati s poplavljenimi silosi, balami, kako sanirati hleve in objekte za živali, so kmetom na voljo tudi navodila za ravnanje z vrtninami, poljščinami, sadjem in drugimi pridelki po poplavih in druga priporočila s področja kmetovanja.

Z Brnika tudi v Luxemburg

Letalski prevoznik Luxair je brniško letališče povezal z Luxemburgom. Povezava je rezultat javnega razpisa za izboljšanje letalske povezljivosti Slovenije.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Prejšnji četrtek je na brniškem letališču pristalo letalo Luxaira, ki bo odslej dvakrat tedensko (ob četrkih in nedeljah) letelo na liniji med Ljubljano in Luxemburgom. Luxair je bil izbran na prvem javnem razpisu, ki ga je za izboljšanje letalske povezljivosti Slovenije izvedlo ministrstvo za infrastrukturo. Po epidemiji covid-19 in propadu Adrie Airways je letalski promet precej upadel, zaradi česar se je vlada odločila preko javnega razpisa letalskim prevoznikom, ki bi s Slovenijo vzpostavili nove linije, sofinancirati letališče pristojbine v višini 50 odstotkov.

»Gre za pomembno priložnost tako za gospodarstvo kot turizem. Luksemburg je finančna prestolnica in ima dobre povezave s svetom, tako da sem prepričan, da bo s tem Slovenija še bolj povezana,« je ob prihodu prvega letala Luxaira povedal državni sekretar na ministrstvu za infrastrukturo Andrej Rajh.

Z vodnim pozdravom so pričakali Luxairov prvi pristanek na brniškem letališču.

/ Foto: Gorazd Kavčič

Tudi pri upravitelju brniškega letališča Fraportu Slovenija se nadejajo uspešnosti linije. Po besedah vodje letaliških storitev Janeza Krašnje računajo, da bo do konca leta prepeljala 12 tisoč potnikov, ob dobri zasedenosti pa upajo na povečanje števila frekvenc tedenskih letov.

»Luxair predstavlja 19. letalskega prevoznika z letališčem, ki je tako povezano z 22 destinacijami,« je še povedal Krašnja. Kot je dodal, sicer

letos pričakujejo 1,2 milijona prepeljanih potnikov, kar bi bilo približno za četrtno več kot lansko leto.

Še v tem mesecu bo linija s Skopjem vzpostavil WizzAir, od maja prihodnje leto pa bo AirBaltic dvakrat tedensko ponujal lete v Rigo. AirBalticu je namreč uspelo s prijavo na drugem javnem razpisu za pridobitev subvencije za večjo letalsko povezljivost. Konec oktobra pa na ministrstvu za

infrastrukturo pripravljajo še tretji razpis.

Poleg tega na ministrstvu še vedno preučujejo možnosti za ponovno vzpostavitev nacionalnega letalskega prevoznika. »Končne odločitve še ni, nekako pa se nagibamo k temu, da bi se povezali s strateškim partnerjem, ki bi nudil znanje, tako da bi bila letalska družba, če bo do tega prišlo, operabilna in ekonomsko učinkovita,« je še poudaril Rajh.

k

KOMENTAR
MAJA BERTONCELJ

Varčne poti

Med 16. in 22. septembrom poteka Evropski teden mobilnosti, ki nas z mobilnostnimi akcijami nagovarja k bolj trajnostno naravnanim potovalnim navadam. Zaključil se bo z Evropskim dnevom brez avtomobila. Se bomo vsaj ta dan od doma odpravili peš, s kolesom, z javnim prevozom ...? Nekateri to počnejo kar se da pogosto. Tudi v našem podjetju so takšni. Izpostavila bom sodelavko, ki se, kadar vremenske razmere to dopuščajo, v službo pripelje s kolesom – dvajset kilometrov v eno smer. Letos je na ta način v Kranj prikolesarila že devetdesetkrat. Podobne navade ima tudi sodelavec, ki poleg tega za kolesarjenje na Glasovih izletih navdušuje tudi druge. Lahko sta za zgled vsem, ki se od doma še vedno najraje odpravijo z avtomobilom in se jih teden mobilnosti ne dotakne kaj preveč. To potrjujejo tudi zastoji na cestah, ki so vse bolj obremenjene, zelo obremenjeno pa je tudi nebo – z jeklenimi pticami.

Tema letošnjega Evropskega tedna mobilnosti so varčne poti. Kot pojasnjujejo na Ministrstvu za okolje, podnebje in energijo, slovenska gospodinjstva za pokrivanje stroškov prevoza porabijo vse več denarja, zato so v ospredje postavili odločitve za racionalnejše načine potovanja. Objavili so zanimiv podatek. Za stroške prevozov je leta 2018 slovensko gospodinjstvo v povprečju namenilo kar 19,6 odstotka proračuna.

Naše poti so torej zelo potratne in niso v luči boja proti podnebnim spremembam. Boj za zeleno prihodnost ne bo lahek. Poudarjajo, da bo potekal v mestih, ki so odgovorna za 70 odstotkov svetovnih emisij ogljika in porabijo dve tretjini energije. Imajo ključno vlogo pri prehodu na trajnostno mobilnost. Po vsem svetu sprejemajo proaktivne ukrepe za zmanjšanje negativnih vplivov opravljanja dnevnih poti z osebnim avtomobilom in za razvoj alternativ. Zavestno se bomo morali odločiti za spremembo potovalnih navad. S tega vidika je zelo pomembno predvsem ozaveščanje ljudi o nujnosti tega koraka. En teden v letu, ko se poudarja trajnostna mobilnost, se zdi, da je premalo. O tem bi bilo treba govoriti vsak dan. Med bolj aktivnimi pri tem so zagotovo v občini Medvode. Letos teden mobilnosti tretjič zaporedoma razvrščajo čez cel mesec, obenem pa ga razširjajo tudi področno, tako da lahko kot eni redkih v Evropi govorijo o izvajanju nekakšnega meseca trajnostnega razvoja.

Kaj bi bilo treba postoriti, da bi spremenili potovalne navade? V ospredje postavlja prevoz z vlakom kot najbolj trajnostni potovalni način za daljše razdalje, medtem ko sta na krajših razdaljah do pet kilometrov to hoja in kolesarjenje. Odločitev je na ljudeh, vzpostavljanje čim boljših pogojev za to pa na državi in na občinah.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncely, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Brez dostopnosti ni kakovostne oskrbe

Ob svetovnem dnevu varnosti pacientov (17. september) so minuli petek pod sloganom Glas pacientu tudi v Zdravstvenem domu Jesenice in na Kliniki Golnik pripravili dan odprtih vrat in dobršen del dneva namenili ozaveščanju o varnosti in kakovosti oskrbe.

NIKA TOPORIŠ, SIMON ŠUBIČ

Jesenice, Golnik – V Zdravstvenem domu (ZD) Jesenice so obiskovalce od jutranjih ur informirali na različnih stojnicah, ki so jih pripravili v sodelovanju z Zvezo društev za boj proti raku, Društvom diabetikov Jesenice, Društvom za osteoporozo Jesenice, Centrom za krepitev zdravja Kranj, Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin in Srednjo šolo Jesenice. Sledil je voden ogled zdravstvene ustanove, kasneje pa tudi okrogla miza, kjer so predstavili dobre prakse

ZD Jesenice in kulturo varnosti. Na okrogli mizi so sodelovali direktorica ZD Jesenice Maja Robič, glavna medicinska sestra Tjaša Čebašek, Rina Klinar, podpredsednica Slovenskega združenja za boj proti raku dojk Europa Donna, ter Andrej Potočnik iz Združenja bolnikov s cerebrovaskularno boleznijo Slovenije, član kluba Bled, pogovor pa je povezovala Sergeja Valjavec. Kot je pojasnila Maja Robič, je glavni namen okrogle mize predvsem to, da zdravstveni delavci in pacienti najdejo skupni jezik. »Da damo glas pacientom in

da vidimo, kaj vse z dobrim sodelovanjem lahko dosežemo.« V ZD Jesenice sta varnost in dobro počutje pacientov dosežena tudi s kakovostno komunikacijo, ki jo izvajajo v okviru zdravstvenoadministrativnega centra. »Kakovostna in varna obravnava pacienta je prioriteta zdravstva, brez dostopnosti pa tega žal ne more biti.« je pojasnila in dodala, da so v ZD Jesenice veliko dosegli s pomočjo sistema pohval in pritožb, ki omogoča vpogled v to, kaj je treba nasloviti in spremeniti.

Na Golniku tudi Soba pobega

Na Kliniki Golnik so na stojnicah Društva pljučnih in alergijskih bolnikov Slovenije ter Centra za krepitev zdravja obiskovalce, paciente in tudi zaposlene ozaveščali o zdravem načinu življenja in izvajali meritve pljučne funkcije, pripravili pa so tudi voden ogled bolnišnice. Zaposleni so se v timih, sestavljenih iz srednje in diplomirane medicinske sestre ter zdravnice oziroma zdravnika, preizkušali na

Dan odprtih vrat je pacientom ponudil različne aktivnosti, med drugim tudi merjenje krvnega sladkorja. / Foto: Gorazd Kavčič

delavnici Soba pobega, kjer so iskali tveganja pri obravnavi pacienta. Koordinatorica za kakovost in varnost Saša Kadivec je ob tem poudarila, da je kakovostna in varna obravnava pacientov na Kliniki Golnik zelo pomembna, za kar so potrebni tudi aktivni pacienti in dober odnos z njimi. »Eden bistvenih pogojev za varno delo je tudi kontrola varnosti, da se zavedamo, da pri našem

delu ne gre vedno vse tako, kot bi si želeli. Zato je zelo pomembno, da zaposleni zaznavamo, poročamo in smo pri tem odkriti ter da sprejemamo ukrepe zato, da se izboljšamo in da v naslednjih podobnih situacijah preprečimo napake in smo na ta način bolj varni.« je povedala. Kliniko je obiskala tudi kranjska podžupanja Manja Zorko in med drugim opozorila, da je Gorenjska edina

regija brez regijske bolnišnice, zato si želi, da vlada čim prej sprejme odločitev o njeni lokaciji, saj trenutno 200 tisoč prebivalcev nima dostopa do celovite zdravstvene oskrbe. »V Kranju smo v zadnjih dveh letih naredili vse, kar je v naši moči, da bi se gradnja te bolnišnice čim prej začela,« je poudarila in dodala, da analize potencialnih lokacij kažejo, da imajo najboljše ravno v Kranju.

Tudi na Golniku so pripravili voden ogled bolnišnice.

/ Foto: Primož Pičulin

Preproste reči: male grafike Adriane Maraž

Obujali so spomine na Adriano Maraž, najpomembnejšo ustvarjalko na področju slovenske umetniške grafike, ter na Antona Janšo, pionirja čebelarstva.

NIKA TOPORIŠ

Žirovnica – Minuli četrtek so v Čopovi rojstni hiši v Žirovnici odprli razstavo Preproste reči: male grafike Adriane Maraž. Na razstavi, ki bo na ogled do 30. septembra, so razstavljeni grafična dela in dve matrici Adriane Maraž. Umetnice in njenega doprinosu h kulturni dediščini se je skozi pripoved spominjala umetnostna zgodovinarica in umetnostna kritičarka dr. Nadja Zgonik, Adrianine

misli o umetnosti pa je zbrala in delila Romana Bernik Gostič. Z grafiko Panjski končnici – ugasli čas, na kateri je upodobljen tudi motiv s čebelnjaka Antona Janše, so med dogodkom zaznamovali tudi 250. obletnico smrti našega svetovno znanega čebelarja. Spomin na Antona Janšo, ki je nekdanj živel na Breznici je obudila Tita Porenta, profesorica zgodovine in dipl. etnologinja iz Čebelarkega muzeja Radovljica.

Razstava grafičnih del Adriane Maraž vabi v Čopovo rojstno hišo vse do 30. septembra. / Foto: Nik Bertonec

Ob obletnici rojstva Mateja Bora

Ob stodeseti obletnici rojstva in trideseti obletnici smrti pisatelja in prevajalca Mateja Bora je v Knjižnici Antona Tomaža Linhartaradovljica na ogled dokumentarna razstava z naslovom Šel je popotnik skozi atomski vek. Konec septembra izid monografije in spominska prireditev.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Dokumentarna razstava v tretjem nadstropju radovljiške knjižnice nosi naslov po eni od Borovih pesmi – Šel je popotnik skozi atomski vek. Kot pravi avtor razstave mag. Jure Sinobad, je posvečena zapuščini pesnika, pisatelja, dramatika, prevajalca, literarnega kritika in akademika Vladimira Pavšiča - Mateja Bora. Rodil se je 14. aprila 1913 v Grgarju pri Gorici, umrl pa 29. septembra 1993 v Radovljici, kjer je po drugi svetovni vojni živel in ustvarjal.

»Vladimir Pavšič - Matej bor je bil osebnost, ki je zaznamovala dvajseto stoletje. Bil je edini od velike peterice slovenskih medvojnih pesnikov (Balantič, Bor, Hribovšek, Jarc, Kajuh), ki mu je bilo dano previhariti viharje druge svetovne vojne,« je Sinobad zapisal v uvod k razstavi, ki nosi naslov Borove znane pesniške zbirke, izdane leta 1970.

Kotiček s predmeti iz zapuščine Mateja Bora, na fotografiji so tudi Borova hči Manja Pavšič (skrajno desno) ter vnukinja in snaha. / Foto: Marjana Ahačič

Kot je poudaril Sinobad, je ta tema žal znova zelo aktualna. Bor je namreč »s strahljivo pesniško vizijo opozoril na razčlovečenje človeka in nevarnost uničenja njegove naravnega okolja v jedrski katastrofi.«

»Janez Menart je zapisal, da so bile Borove partizanske pesmi v našo zgodovino vpisale tako neizbrisno kot prvi tiskani verz slovenskih puntarjev iz daljnega leta 1515: Le vkup, le vkup, uboga gmajna. Muzikolog Franc

Križnar ugotavlja, da je več kot 17 slovenskih skladateljev uglasil več kot 28 Borovih pesmi. Pozabljam na njegove refleksivne in lirične pesmi. Bil je tudi izjemen otroški pesnik,« je poudaril Sinobad, ki je med drugim opozoril še na Borov velik socialni čut in pokončnost.

V knjižnici so sicer že spomladi uredili tudi Borov spominski kotiček, v katerem so na ogled osebni predmeti in knjižno gradivo, ki ga je knjižnica poklonila njegova hči.

Kot je pojasnila, je gradivo zbirala njena mama, ki si je želela, da zapuščina njenega moža ostane in se nekoč predstavi javnosti.

Razstava, ki jo je grafično oblikovala Tina Opalk Knavs, je na ogled do konca septembra. V petek, 29. septembra, pa bodo prav tako v knjižnici pripravili še predstavitev monografije o gradivu iz zapuščine Mateja Bora, ki jo hranijo v knjižnični domoznanski zbirki. Tudi to je pripravil Jure Sinobad.

Košarka na Blejskem jezeru

◀ 1. stran

Na Bledu ponosni

Prireditev je potekala cel dan, ob uradnem odprtju pa so zbrane nagovorili predstavniki organizatorjev in glavnih partnerjev dogodka, in sicer župan Bleda Anton Mežan, mag. Maja Pak, direktorica Slovenske turistične organizacije, Akos Miller, predstavnik znamke Air Jordan, in Artur Mužič, direktor podjetja Grosbasket. Vsi so si bili enotni, da dogodek

omogoča dvig prepoznavnosti Slovenije kot turistične destinacije, krepitev nacionalnega ponosa, spodbujanje popularizacije športa ter zdravega načina življenja in konkretne ekonomske koristi, vključno s povečanim turističnim obiskom.

S tem se strinjajo tudi na Bledu. »Izredno smo počaščeni, da smo gostitelji prestižnega dogodka Luka 2 Bled, ki ni pomemben zgolj na lokalni ravni, ampak seže daleč prek naših

meja, nagovarja svetovne trge v Evropi, Aziji in Ameriki, kjer bo Bled osrednja točka pozornosti. Je resnično edinstven in izraža spoštovanje Luke Dončića do Bleda in Slovenije kot celote. Ponosni smo, da je svoj novi čevljev poimenoval Lake Bled, kar je priznanje našemu Bledu in celotni Sloveniji,« meni Blaž Veber, direktor Javnega zavoda Turizem Bled.

Predstavili nov športni copat

Vrhunec dogajanja je bil v poznih popoldanskih urah, ko so predstavili nove športne copate Luka 2 Lake Bled. S pomočjo potapljačev so jih spektakularno prinesli iz globin jezera. Na igrišču so jih prevzeli plesalci pod vodstvom Mihe Krušiča in jih v koreografiji predstavili svetu. Sledili sta obe finalni košarkarski odločitvi. V konkurenci 16 košarkarskih ekip je zmaga na turnirju tako pri dekletih kot tudi fantih ostala v Sloveniji. Veselili so se je: Tara Jazbec, Nika Ocvirk,

Gaja Urlep in Nika Blagus ter Mark Morano Mahmutović, Bine Gabriel, Žan Durkič in Samba Djibril Gueye.

Spremljevalni program so popestrili tudi člani akrobatske skupine Dunking Devils, ki so jemali dih s košarkarskimi vragolijami in navdušili gledalce. »To je bil eden izmed najbolj posebnih nastopov, na katerih sem bila zraven. Občutek je fenomenalen. Nastopati na plavajočem igrišču je drugače kot na tleh,« je povedala Primorka Enja Marinič, edina ženska v tokratni postavi skupine Dunking Devils. Nad njihovim nastopom sta bila navdušena tudi Lenart Ribnikar iz Bohinjske Bistrice in Lenart Dolar iz Žirovnice, ki sta člana te svetovno znane akrobatske skupine sedem let. Tokrat sta bila gledalca. »Na Gimnaziji Jesenice sva obiskovala krožek zabijanja in sva se navdušila,« sta pojasnila. Oba se lahko pohvalita, da sta s skupino nastopila tudi že na tekmi lige NBA. Dogodek Luka 2 Bled je združil športno strast,

S svojim nastopom je navdušila tudi skupina Dunking Devils. Gorenjca Lenart Dolar in Lenart Ribnikar (prva z leve) sta si nastop svojih kolegov, med katerimi je bilo edino deklo Enja Marinič (desno), tokrat ogledala z obale jezera. / Foto: Gorazd Kavčič

V sklopu dogodka so predstavili košarkarsko supergo z imenom Luka 2 Lake Bled, ki je ime Bleda ponesla po svetu. / Foto: Gorazd Kavčič

naravno lepoto Slovenije in ikone športa. Za piko na i je manjkal le obisk našega najboljšega košarkarja. Luke Dončića na Bledu namreč ni bilo.

Na ogled je bil tudi legendarni pokal Larryja O'Briena, ki se podeljuje prvacom v severnoameriški košarkarski ligi NBA.

/ Foto: Gorazd Kavčič

RGL, d.o.o., Papirniški trg 17, 1260 Ljubljana Polje

S PROJEKTOM RANE EKRA NA NAD DIGITALNO ZASVOJENOST MLADINE IN OTROK

Projekt RANE EKRA NA naslavlja alarmanten problem digitalne zasvojenosti, ki se tudi v Sloveniji hitro in vidno širi med otroki in mladimi.

Strokovnjaki ugotavljajo, da veliko ljudi, predvsem mladih, čezmerno uporabljajo digitalne naprave, kar povzroča zmanjšano pozornost in koncentracijo pri učenju, povečuje stres, pripomore k površnim in manj zadovoljivim odnosom v živo, povzroča nespečnost, razdražljivost in še mnogo drugih težav, ki jih šele spoznavamo.

V projektu Rane ekrana so se partnerji ukvarjali prav z reševanjem te problematike. V njem so sodelovali Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj kot vodilni partner ter Občina Tržič in oblikovalec Tomaž Mušič. Projekt se je izvajal v okviru LAS Gorenjska košarica in je bil sofinanciran iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

V projektu je bil oblikovan Program za preventivo pred digitalno zasvojenostjo in za pridobivanje digitalnih kompetenc

(medijske zrelosti), ki ga je Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj v sodelovanju z Zvezo kulturnih društev Kranj in različnimi nevladnimi organizacijami na Gorenjskem pilotno izvedel v 14 gorenjskih občinah. Program je namenjen opolnomočenju otrok in mladine za digitalno kompetenco in pridobivanju konkretnih znanj in smernic za kvalitetno življenje.

Občina Tržič je v projektu odigrala pomembno vlogo pri izdelavi dveh temeljnih dokumentov, ki predstavljata osnovo/metodologijo za vzpostavitev Preventivnega in detoks (odtegnitvenega) centra za zdravljenje digitalne zasvojenosti. V sodelovanju z Matejem Lozarjem, medijskim svetovalecem, mrežo strokovnjakov z različnih področij na čelu s terapevtom in vodjo Centra za zdravljenje odvisnosti v Zdravstvenem

domu Nova Gorica Mihom Kramlijem in ostalimi partnerji projekta je bil pripravljen temeljni dokument »Vsebinska strokovna priprava za vzpostavitev preventivnega in detoks (odtegnitvenega) centra za preprečevanje in obravnavo neustrezne rabe digitalne tehnologije«. V sodelovanju z Matejo Železnik, arhitektko, pa je nastal še drugi dokument, ki služi kot prostorsko-tehnični temelj nadaljnjih korakov za vzpostavitev omenjenega centra. Oba razvita dokumenta predstavljata vsebinski in tehnični temelj za vzpostavitev preventivnega in detoks centra v neposredni prihodnosti! Za ozaveščanje o problematiki sta Radio Kranj in Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj oblikovala novo tedensko oddajo Zdrave večine odrasčanja, ki sta jo pripravljali Katka Žbogar in Vlasta Jur-

šak. V projektu je bilo posneto avdio-video predavanje Vpliv elektronskih medijev na razvoj posameznika, še posebej otroka (Matej Lozar).

Izvedena je bila tudi analiza stanja na področju digitalne zasvojenosti in odvisnosti med otroki in mladino s ciljem preventivnega delovanja in aktivnega reševanja problematike in na podlagi analize je bil 21. aprila 2023 v Tržiču izveden Strokovni posvet z okroglo mizo s pregledom stanja in oblikovanimi izhodišči za naprej. S sodelovanjem različnih ciljnih skupin in strokovnjakov so tako partnerji v letih 2022 in 2023 oblikovali orodja za celostno soočanje in reševanje urgentne problematike digitalne odvisnosti med otroki in mladino.

Projekt RANE EKRA NA je zmagal na natečaju EU projekt, moj projekt 2023, kar je še dodatna potrditev nujnosti nadaljevanja aktivnosti za vzpostavitev preventivnih in detoks centrov. Želimo si, da bi prvi center zaživel prav v Tržiču. Več: www.ctrp-kranj.si.

Vlasta Juršak, Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj

EU projekt, moj projekt 2023 sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Poklon domoljubju Čiščenje kulturnega hrama

ANA JAGODIC DOLŽAN

Visoko – Pri spominskem znamenju ob nekdanjem Zormanovem mlinu na Visokem je bila pretekli petek, na predvečer obletnice ustanovitve Odbora OF za Visoko in Luže, slovesnost v spomin na dogodke pred 82 leti in nekdanje sokraja-

vse, svoj dom, svojo družino, svoje življenje.«

Letos mineva 80 let od njegove tragične smrti v taborišču Gusen, podružnici Mauthausna. Bakovnikova je v predstavitvi življenjske poti in delovanja Valentina Kolkolja poudarila, da njegovo ime živi z visoškim kulturno-umetniškim društvom

Kulturni program so pripravili člani Kulturno-umetniškega društva Valentin Kokalj Visoko in ljudski pevci Hiše čez cesto. / Foto: Ana Jagodic Dolžan

ne, ki so s svojim uporom utrlji pot svobodni slovenski državi. Med ustanovitelji odbora je bil Valentin Kokalj, gospodar v omenjenem mlinu in kulturnik, predvsem pa, je dejala osrednja govornica prof. Danijela Bakovnik, človek z veliko ljubeznijo do svojih domačih, do svojega naroda in do slovenske besede. »Za svobodo in življenje svojih rojakov je žrtvoval

in da je pomembno poznati zgodovino svojega kraja ter ohranjati zgodovinski spomin, še posebej v času, ko svet pretresajo krize in vojna v Ukrajini. Aktivistom OF in borcem narodnoosvobodilnega boja so se na slovesnosti, ki jo je skupaj s krajevno skupnostjo in društvom organizirala Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Visoko, poklonili tudi s položitvijo venca.

Kolesarski izlet ob tednu mobilnosti

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – V Radovljici tudi ob letošnjem Evropskem tednu mobilnosti pripravljajo številne aktivnosti za promocijo aktivne mobilnosti in uporabe javnega transporta. Občina Radovljica tako skupaj s športno zvezo v okviru Evropskega tedna mobilnosti v četrtek, 21. septembra, organizira jubilejni, že dvajseti kolesarski izlet. Tokrat se bodo kolesarji ob 16. uri zbrali na Vurnikovem trgu v Radovljici, cilj pa bo na igrišču za Osnovno šolo A. T. Linhartaradovljica. Po vrnitvi si bodo udeleženci lahko ogledali šolski biodinamični učni vrt in se

okrepčali z napitki in jedmi, ki jih bo iz pridelkov vrta pripravila Srednja gostinska in turistična šola. Prejeli bodo tudi spominsko darilo.

Krožna pot, dolga 15 kilometrov, bo izletnike iz Radovljice vodila v Novo vas, Zapuže, po Cesarski cesti do Zabreznice, Vrbe, ob magistralki do Studenčic, v Hraše, Lesce in nazaj v Radovljico. Speljana je tudi po makadamskem cestišču, zato so primerna treking ali gorska kolesa.

Kolesarji se izleta udeležijo na lastno odgovornost in so se dolžni voziti v skladu s prometnimi predpisi. Če bo deževalo, kolesarskega izleta in druženja na vrtu ne bo.

Jutri trajnostno na malico na Jošta

Kranj – V okviru Evropskega tedna mobilnosti v Kranju bodo jutri na brezplačnem dogodku Trajnostno na malico na Jošta združili gibanje v naravi, podporo lokalnemu okolju in družinje. Udeleženci bodo ob 16. uri s parkirišča pod Joštom krenili na pohod z brezplačno malico na Joštu. Udeleženci akcije, ki bodo prišli na izhodišče trajnostno in bodo na svoji poti zbirali žige ob skulpturah ter evidentirali morebitne ovire, bodo nagradjeni z brezplačno malico pri Domu na Joštu, otroci pa od Kranjskih tabornikov tudi značko maskote Poti na Jošta, mimo krokodila. Pripravili bodo taborniške delavnice in izvajali meritve krvnega tlaka.

Škoda, ki je nastala v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah, je ocenjena na nekaj več kot 600 tisoč evrov, po mnenju župana Franca Čebulja pa bodo stroški obnove višji.

ANA JAGODIC DOLŽAN

Cerklje – V preteklem tednu je bila v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika še ena večja delovna akcija po poplavih v začetku avgusta, ko je voda napolnila dvorano do predzadnjih sedežev. Uničila je vso opremo, parket, električno napeljavo, tudi glasbila in drugo, kar je bilo shranjeno v zaodrju, v garderobah in omarah.

Številni prostovoljci so nesnago in del opreme, med drugim stole, odstranili v tednu po katastrofi, zdaj pa je bil na vrsti parket. »V vmesnem času smo sanirali elektriko in prezračevanje, popraviti je treba še dvigalo in odstraniti preostalo opremo in umazanijo; dvorano bo nato treba temeljito izsušiti,« je med ropotom talnih oblog našteval župan Franc Čebulj. Škoda, ki je nastala v kulturnem hramu, odprtem pred 16 leti, je ocenjena

V torkovi delovni akciji je sodelovalo okoli 80 prostovoljcev: člani cerkljanskih kulturnih društev, upokojniki, občinski svetniki ... Pridružil se jim je bivši predsednik Borut Pahor, ki bo slavnostni govornik na letošnji osrednji prireditvi ob prazniku Občine Cerklje.

/ Foto: Ana Jagodic Dolžan

na nekaj več kot 600 tisoč evrov, po županovem mnenju pa bodo stroški obnove višji. »Koliko bo dejansko stala sanacija, je težko reči, obnova bo bolj zahtevna kot novogradnja. V tem času je problem tudi pridobivanje izvajalcev,« je dodal.

S posledicami, ki jih je pustila vodna ujma, namenjena Čebulj seznaniti tudi ministrstvo za kulturo. Kot je poudaril ob tem, dvorana ni pomembna le za občino Cerklje, pač pa za širši prostor. Kljub vsemu se nadeja, da bo spet lahko sprejela

obiskovalce prihodnje leto ob občinskem prazniku, ki je v Cerkljah 23. septembra. Letošnja osrednja slovesnost s podelitvijo občinskih priznanj bo v parku pred cerkvijo Marijinega oznanjenja v Adergasu, in sicer v nedeljo, 24. septembra, ob 16. uri.

Rupo označuje nova tabla

Mestna občina Kranj je na Rupi postavila nove označevalne table za kraj.

SIMON ŠUBIČ

Kranj – Na vstopne točke v Rupo so minuli teden postavili nove označevalne table, ki jih je Mestna občina Kranj (MOK) uvedla po odstranitvi prometnega znaka za kraj Rupa. Tega so morali poleti zamenjati s tablo Kranj, potem ko je bila MOK opozorjena, da Rupa že od leta 1958 ni več samostojno naselje, ampak le ulica oziroma predel Kranja. Med vaščani je završalo in na shodu sredi avgusta so zahtevali, da MOK poda uradno pobudo, da Rupo znova registrirajo kot

Na mesto odstranjenega rumenega prometnega znaka so pred dnevi postavili novo tablo za označitev Rupe.

/ Foto: Gorazd Kavčič

naselje, z županom Matjažem Rakovcem pa so se dogovorili, da do tedaj postavijočasne table za označitev vasi. Obljubo je zdaj MOK izpolnila, Rakovec pa je ob tej priložnosti zbranim vaščanom znova zagotovil, da bodo storili vse, da Rupa, ki je bila prvič pisno omenjena že leta 1483, znova postane tudi uradno vas. Kot smo še izvedeli, bodo lahko nove mestne označevalne table na željo tamkajšnjih prebivalcev postavili tudi v druge dele Kranja, ki so bili nekoč vasi, kot so npr. Primskovo, Čirče, Huje, Gorenje ...

Predstavili bodo projekt Rane ekrana

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Iz Občine Tržič so sporočili, da je prav njihov projekt Rane ekrana, ki je bil eden izmed dvanajstih finalistov natečaja EU projekt, moj projekt 2023, prejel največ glasov. Gre za celostno obravnavo in reševanje problematike digitalne zasvojenosti oz. neustreznosti

rabe digitalne tehnologije pri otrocih in mladostnikih, kar se dotika tudi staršev oz. skrbnikov. Občina Tržič in Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj zato vabita na predstavitev projekta v petek, 22. septembra, v atrij Občine Tržič od 9. ure do 18.30. Od 9. ure do 10.30 bo predstavitev projekta Rane ekrana in programa

Živo – življenjske veščine odraščanja in delavnica za otroke in mladino na temo zelišč. Od 10.30 do 12. ure bo pogovor na temo opolnomočenja otrok in mladine za digitalno kompetenco. Od 17. ure do 18.30 bo znova predstavitev projekta Rane ekrana in programa Živo in rokodelska delavnica polstenja z domačo

volno za otroke in mladino. Čez cel dan bo na ogled tudi ulična fotografska razstava Mladinskega centra Blok z naslovom Brezosebno, ki je namenjena ozaveščanju o pasteh prekomerne rabe interneta in preprečevanju digitalne zasvojenosti in odvisnosti otrok in mladine. Udeležba na vseh dogodkih je brezplačna.

Poplavljena knjižnica v Poljanah ostaja zaprta

V Krajevni knjižnici Poljane so se pred slabim letom veselili nadomestnih prostorov, v katere so se preselili po rušitvi kulturnega doma zaradi gradnje novega, zdaj pa so jih morali zapustiti za vedno, saj so bili v poplavih povsem uničeni.

MATEJA RANT

Poljane – V avgustovskih poplavih je bila močno poškodovana tudi krajevna knjižnica v Poljanah. Prostore, v katerih naj bi gostovali vse do izgradnje novega kulturnega doma v Poljanah, je namreč zalila voda, ki je segala do četrte knjižne police. Po ocenah vodje knjižnice Bernarde Buh je uničenega več kot polovica gradiva iz omenjene knjižnice, v kateri so pred poplavami imeli približno 12 tisoč enot knjižnega gradiva. Kot so pojasnili na

Krajevne knjižnice Poljane v nadomestnih prostorih ne bodo več odprli. / Foto: arhiv knjižnice

V nadomestne prostore se ne morejo več vrniti, tako da bodo morali Poljanci na knjižnico počakati do izgradnje novega kulturnega doma, v katerem ima knjižnica že zagotovljenih 170 kvadratnih metrov površin, je pojasnila Bernarda Buh.

občini, je škoda za okrog 18 tisoč evrov. V omenjene prostore se ne morejo več vrniti, tako da bodo morali Poljanci na knjižnico počakati

do izgradnje novega kulturnega doma, v katerem ima knjižnica že zagotovljenih 170 kvadratnih metrov površin,« je pojasnila Bernarda Buh. »Do takrat bo Krajevna knjižnica Gorenja vas dodatno odprta v terminu, ki je bil v veljavi v Poljanah.«

V knjižnici v Poljanah, kjer so pred časom vpisali tisočega člana, so poplavne vode uničile tudi vso opremo. »Prostori so bili že prej precej vlažni in niso bili najprimernejši za knjižnico. Zato bi bilo nesmiselno poskušati v teh prostorih spet vzpostaviti knjižnico, saj bi

ob vsakem deževju trepetali, da nas bo zalilo,« je obupana Bernarda Buh. Gradivo, ki jim ga je uspelo rešiti iz poplavljenega knjižnice, so ob pomoči velikega števila domačinov odpeljali v malo dvorano knjižnice v Gorenji vasi. »Mnogi so že izrazili željo, da bi nam podarili knjige. Začeli jih bomo sprejemati takoj, ko bomo uredili popis in odpis gradiva iz Poljan, predvidoma konec septembra,« je dejala Bernarda Buh in dodala, da bodo z velikim veseljem in hvaležnostjo sprejeli knjige, ki bodo primerne za nadaljnjo

uporabo. Ob tem pa je opozorila, da niso arhivska knjižnica, zato bodo pri podarjenih knjigah morali narediti izbor. »Gradivo mora biti lepo ohranjeno in še vedno aktualno. Naši bralci posegajo po novejših naslovih, starejše gradivo tudi pri nas po določenem obdobju neizposoje doleti odpis,« je opozorila in dodala, da seveda obstajajo tudi naslovi, ki so starejši in še vedno aktualni. Zato vse morebitne donatorje prosi, da jih pokličejo, preden gradivo prinesejo v knjižnico, saj so omejeni tudi s prostorom.

Več denarja za posledice škode

Na četrtkovi izredni seji so škofjeloški občinski svetniki soglasno sprejeli nov rebalans proračuna ter v proračunsko rezervo namenili skoraj tri milijone evrov.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Konec avgusta je škofjeloški občinski svet na izredni seji že sprejel rebalans proračuna z zvišanjem proračunske rezerve do maksimalne vrednosti, ki jo predpisuje zakon o javnih financah. To je za 1,5 odstotka prejemkov proračuna, kar je bilo takrat 513 tisoč evrov.

Nova izredna seja je bila minulí četrtek, na njej pa so upoštevali nov, na ravni države sprejet zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic avgustovskih poplav in zemeljskih plazov. Z njim je namreč občanom omogočeno, da letos in drugo leto izločijo v sredstva

proračunske rezerve neomejen delež sredstev. Tako je škofjeloški občinski svet z novim rebalansom proračuna zvišal rezervo na skoraj tri milijone evrov.

»To je potrebno, saj želimo, da ceste postanejo čim

Škofjeloški župan Tine Radinja: »Želimo, da ceste postanejo čim bolj varne in da se vodotoki, zlasti poškodovani, ki jih je res veliko, vzpostavijo vsaj v prejšnje, če ne v boljše stanje pretočnosti. Prav tako se intenzivno pripravljamo na sanacijo, projektiranje in načrtovanje. Iščejo se rešitve za struge, korita, ogromno dela pa prinašajo tudi sproženi in grozeči zemeljski plazovi.«

bolj varne in da se vodotoki, zlasti poškodovani, ki jih je res veliko, vzpostavijo vsaj v

prejšnje, če ne v boljše stanje pretočnosti. Prav tako se intenzivno pripravljamo na sanacijo, projektiranje in načrtovanje. Iščejo se rešitve za struge, korita, ogromno dela pa prinašajo tudi sproženi in grozeči zemeljski plazovi.

Teh je v naši občini več kot dvesto, kar nekaj pa jih ogroža stanovanje hiše in ti imajo

prednost,« je med drugim povedal župan Radinja ter pojasnil, da se velik del občinske uprave ukvarja s popisovanjem in vnašanjem škode v državno aplikacijo.

»Posledično se zaradi izrednih razmer začetek nekaterih projektov zamika,« je pojasnila vodja oddelka za proračun, finance in gospodarstvo Anka Fajfar, župan Tine Radinja pa je pojasnil, da bodo ta sredstva zadostovala za pokritje računov intervencij. »Napovedujem, da bo kmalu potreben naslednji rebalans. Takrat upam, da tudi na prihodkovni strani,« je povedal župan Tine Radinja in dodal, da v kratkem pričakujejo tudi avans sanacijskih sredstev.

V Loki so jo pihali

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Minuli konec tedna je Mestni pihalni orkester Škofja Loka že trinajsto leto zapored organiziral festival pihalnih orkestror Loka jo piha. Ogromno poslušalcev se je zbralo že v petek zvečer, ko je bil na Trgu pod gradom samostojni koncert Mestnega pihalnega orkestra Škofja Loka z naslovom Rock u Lok II.

V soboto dopoldne je na Mestnem trgu najprej potekala Parada pihalnih orkestror, nato pa je bil na Trgu pod Gradom skupni koncert pihalnih orkestror. V promeni in skupnem koncertu so nastopili domači Mestni pihalni orkester Škofja Loka, Pihalni orkester Glasbene šole Škofja Loka, Pihalni orkester Alpina Žiri in Pihalni orkester Alples Želzniki.

V petek zvečer je s koncertom navdušil domači Mestni pihalni orkester Škofja Loka. / Foto: Vilma Stanovnik

Pogovor o prostovoljstvu in dobrodelnosti

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka ta petek, 22. septembra, pripravlja pogovor o prostovoljstvu in dobrodelnosti. V dvorani Loškega odra na Spodnjem trgu v Škofji Loki se bo začel ob 20. uri. V pogovoru bodo sodelovali: Milan Mur, dobitnik srebrnega

grba Občine Škofja Loka za 25 let vodenja Karitas Škofja Loka, predstavnik Rdečega križa, predstavnik gasilcev in drugi. Pogovor bo vodila Darija Jamnik. Večer bodo s kulturnim programom popestrili pevci iz Prosvetnega društva Sotočje. Pred tem bo v cerkvi sv. Jakoba v Škofji Loki ob 19. uri sv. maša za prostovoljce.

KRATKE NOVICE

Razstava ob tridesetletnici Krawala

Želzniki – Na hodniku občine Želzniki do 6. oktobra gostuje razstava Krawal 30 let. Prikazano je gradivo, povezano z glasbenim festivalom, ki ga v Želznikih že vse od leta 1994 prireja Kulturno društvo (KD) Rov. Na ogled so panoji o festivalu skozi leta vključno s fotografijami in plakati, grafike festivalskih majic, video z zgodovino festivala in drugo gradivo, vključno z občinskim priznanjem za aktivno delovanje društva, ki ga je KD Rov prejel letos.

Zapore državne ceste v Želznikih

Želzniki – Na odseku pri Kulturnem domu Želzniki (pod Zijavko) so od včeraj predvidene delne in kratkotrajne popolne zapore državne ceste, potrebne pa so zaradi sanacije brežine v območju navezave železnikarske obvoznice, ki jo gradi Gorenjska gradbena družba. Zapore so predvidene od ponedeljka do petka med 13. in 14. uro ter med 16. in 17. uro, ob sobotah pa od 8. do 9. ure, od 10. do 11. ure, od 12. do 13. in od 14. do 15. ure. »Z izvajalcem del je dogovorjeno, da bodo poskušali v čim večji meri promet urejati z ročnim usmerjanjem,« so sporočili z Občine Želzniki. Zapore bodo trajale predvidoma dva tedna. Občane prosijo za razumevanje.

Knjiga o Škofjeloškem pasijonu

Škofja Loka – Ta četrtek, 21. septembra, bo z začetkom ob 18. uri v Sokolskem domu Škofja Loka potekala predstavitev knjige z naslovom Iz paradiža: tri stoletja Škofjeloškega pasijona. Knjigo bosta predstavila avtor Alojzij Pavel Florjančič in Jernej Tavčar. V kulturnem programu bodo nastopili prostovoljci Škofjeloškega pasijona.

Crngrobško geološko bogastvo

Od minulega tedna naprej si ga je moč ogledati v galeriji Crngrobšk turn v cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu.

VILMA STANOVNIK

Crngrob – Glede na velikost razstavnega prostora je razstavljen le delček fosilov in mineralov, ki so bili najdeni v skoraj štiridesetih nahajališčih v Crngrobu. Kljub temu je zbirka res pestra in bogata, kamniti lepotci pa pričajo o veličastni mineraloški in paleontološki dediščini Crngroba.

Za večino razstavljenih najdb ima zaslug France

Stare, razstavo z naslovom Crngrobški zakladi – mineraloška in paleontološka dediščina pa so skupaj pripravili Prirodoslovni muzej Slovenije, Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka Stara Loka, Župnija sv. Jurija Stara Loka in zbiralec France Stare iz Žabnice. Za lep kulturni program ob odprtju sta poskrbela organist Gregor Voje in učenc glasbene šole Škofja Loka Peter Habicht, zbrane pa sta

najprej pozdravila predsednik Kulturno-zgodovinskega društva Lonka Stara Loka Mihael Habicht in župnik Janez Šket.

»France Stare že več desetletij išče in raziskuje. Odgovore išče v naravi. Njegova klet in ostali prostori imajo ogromno skrivnosti. Kdorkoli ga je obiskal, ve, da to ni samo zbirka, čeprav je vse skrbno popisano. Njegova zbirka je ponujala številne izzive številnim

strokovnjakom in znanstvenikom,« je ob odprtju razstave med drugim povedal direktor Prirodoslovnega muzeja Slovenije Miha Jeršek in dodal, da razstava predstavlja mnoge presežke.

Prirodoslovni muzej Slovenije je ob odprtju razstave izdal priložnostno publikacijo, v njej pa je predstavljeno tudi paleontološko bogastvo in mineraloška pestrost Crngroba.

»Vesel sem, da bo France Stare svojo zbirko predal Prirodoslovnemu muzeju Slovenije. To je izjemno plemenito dejanje, za nas pa tudi prav posebna dolžnost. Vse zbirke, ki pridejo v muzej, so spomenik državnega pomena,« je tudi povedal Miha Jeršek.

Svojo življenjsko pot, predvsem pa ljubezen do zbiranja in raziskovanja kamnin, je nato številnim, ki so se zbrali ob odprtju razstave, na kratko opisal France Stare in povedal, da se je

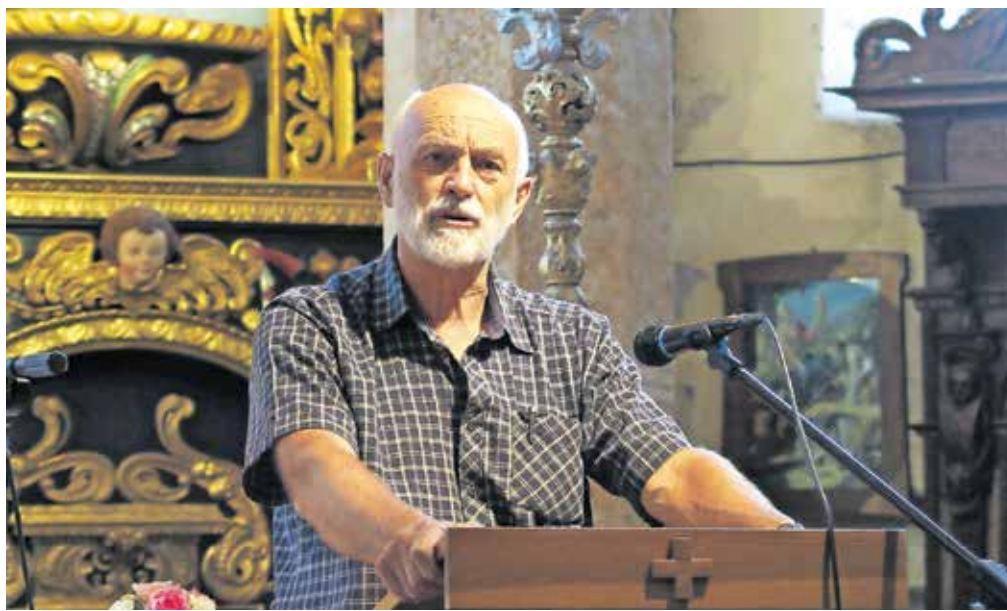

Razstava je navdušila številne obiskovalce, tudi najmlajše.

/ Foto: Vilma Stanovnik

njegova raziskovalna vnaša v Crngrobu začela, ko mu je rodoslovka Antonija Šifer iz Žabnice dala nalogo, naj poišče kamnolom, od koder so dobili material za gradnjo cerkve v Crngrobu. »Kot pritepenec v Žabnico sem nalogo vzela zelo resno. Lahko rečem, da mi je spremenila življenje,« je povedal France Stare, ki je v nekaj manj kot pol stoletja brskanja po grapah nad Crngrobom sam našel kar 22 nahajališč. Ostala so našli drugi.

Nahajališča v Crngrobu so edinstvena v Sloveniji tako po pestrosti kot količini mineralnih in fosilnih vzorcev. »Skupaj na vseh lokacijah je bilo prekopanih petsto kubičnih metrov preperine, luknje pa je bilo treba takoj zasuti,« je pojasnil France Stare, preden je obiskovalce povabil na ogled razstave. Ta bo v cerkvi Marijinega oznanjenja v Crngrobu odprta do nedelje, 29. oktobra, vsako sredo in nedeljo med 16. in 18. uro.

France Stare je zbranim predstavil svojo življenjsko in raziskovalno pot. / Foto: Vilma Stanovnik

Jubilej ribičev v Selški dolini

V Ribiški družini Železniki so v soboto praznovali sedemdeseto obletnico ustanovitve.

ANA ŠUBIC

Železniki – Praznovanje 70-letnice so v Ribiški družini (RD) Železniki združili z vsakoletnim srečanjem članov, ki so se jim pri ribiškem domu na Rudnem pridružili še nekateri gostje. V RD Železniki so se po

besedah predsednika Ferdinanda Šmida vsa ta leta trudili za ohranjanje vodnega življa v Selški Sori in njenih pritokih, se ukvarjali z ribogojstvom in izvajali športni ribolov. Dotaknil se je tudi gradnje protipoplavnih ukrepov na Selški Sori in nekaterih pritokih ter dodal,

da projektanti in izvajalci del niso povsod upoštevali želja ribičev glede dostopnosti do vode, tolmunov in pragov, ki izginjajo, novo zgrajenih ustreznih ribjih skrivališč pa je vse manj. Po koncu gradbenih del želijo v njihove vode čim prej naseliti ustrezno število in vrsto rib,

je poudaril Šmid. Škodo jim povzročajo tudi ribojede ptice, predvsem siva čaplja, občasno kormoran, zadnji dve leti pa še vidra.

Po besedah predsednika Ribiške zveze Slovenije (RZS) Miroslava Žaberla pa ribojede ptice in ribojede zveri niso najhujši sovražnik rib, pač pa je to človek s svojimi nespametnimi posegi v vodo. Kot je dejal, smo ljudje poselili poplavne ravnice, nakar vodo ukrotimo, pohitrimo vodni tok in se potem čudimo, ko pridejo poplave. »Narava nam pokaže svoje. Letos nam je z vodno havarijo na Savinji, Meži, Kamniški Bistrici,

Ribiška družina Železniki ima danes 36 članov, od tega je ena članica, in dva mlada ribiča.

delu Sore in še kje,« je spomnil Žaberl in pristavil, da se ob tem le malokdo vpraša, kaj je z ribami. »Ribiči smo redki, če ne celo edini, ki nas

Prejemniki reda za ribiške zasluge prve stopnje RZS Matevž Lotrič, Marjan Kalan in Zdravko Valentinčič / Foto: Simon Benedičič

skrbi za vodo in ribji življenj,« meni predsednik RZS. Dodal je, da jih tudi v nadaljevanju skrbi za ribji življenj na območjih, prizadetih v nedavnih poplavah, »kjer se bodo interventni ukrepi izvajali brez razmisleka, kako to narediti najbolj prijazno za ribe.« Žaberl je pohvalil člane RD Železniki, ki kljub temu da Selška Sora zaradi protipoplavnega urejanja že dve leti teče kalna, v zornogospodarijo s svojim ribiškim okolišem. Navzoča sta nagovorila še predsednik Zveze ribiških družin Ljubljana Miro Mahnič in železnikarski podžupan Janez Habjan.

Zasluznim članom so podelili priznanja; prejemnikov je bilo kar 21, najvišja podeljena priznanja - red za ribiške zasluge prve stopnje

RZS - pa so prejeli Matevž Lotrič, Zdravko Valentinčič in Marjan Kalan. Poleg tega so v RD Železniki ob 70-letnici prejeli jubilejno listino RZS s plaketo.

Po ustanovi v letu 1953 je bil prvi predsednik RD Železniki Alojzij Basaj. Leta 1960 so na Češnjici uredili valilnico, leta 1975 pa so na začetku Rudna kupili zemljišče, na katerem so v kasnejših letih zgradili ribiški dom in ribogojnico, v kateri gojijo potočno postrv in šarenko. Danes ima RD Železniki 36 članov, od tega je ena članica, in dva mlada ribiča. Gospodarijo v Selškem ribiškem okolišu, ki zajema Soro od izvira do Praprotna z vsemi pritoki, v njih pa plavajo šarenka, potočna postrv, lipan, klen, pohra, blistavec ...

Predsedniki RZS Miroslav Žaberl, RD Železniki Ferdinand Šmid in Zveze ribiških družin Ljubljana Miro Mahnič / Foto: Simon Benedičič

Gostilna donirala gasilcem

Medvoški gasilci so imeli v zadnjem obdobju kar tri velike intervencije, v katerih se je uničilo ali poškodovalo veliko njihove opreme.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Občina Medvode je bila v avgustovskih poplavah ena bolj prizadetih na Gorenjskem. Posledično so imeli veliko stroškov in škode tudi medvoški gasilci. Hvaležni so za vse donacije. Pretekli teden jo je Gasilska zveza Medvode prejela od Gostinstva Bencak, in sicer v višini sedem tisoč evrov.

Enakomerno jo bodo porazdelili med vseh šest prostovoljnih gasilskih društev in Gasilsko zvezo Medvode. »V zgolj mesecu in pol so se na našem območju zgodile kar tri večje intervencije. Sredi julija je močan veter odkrival strehe, v začetku avgusta so poplave priza-

Aleksander Bencak je v imenu Gostilne Bencak za požrtvovalno pomoč ob poplavah Gasilski zvezi Medvode izročil donacijo. Prevezela jo je Urška Zadavec. / Foto: Maja Bertoncelej

Medvoški gasilci se veselijo velike pridobitve. V nedeljo, 1. oktobra, bo slovesno odprtje novega gasilskega doma v Zgornjih Pirničah.

dele velik del občine, težave so povzročali tudi plazovi v Polhograjskih, v začetku septembra pa smo imeli še požar večjega obsega na kmetiji Mis. Vedno smo se odzvali in občanom pomagali po najboljših močeh. Na teh

intervencijah se je poškodovalo ali uničilo veliko opreme. Namenov, za kaj se bodo lahko porabila ta sredstva, je tako res veliko,« je povedal Anže Šilar, poveljnik Gasilske zveze Medvode.

Poplave so škodo povzročile tudi Gasilski zvezi Medvode, ki je ostala celo brez svojih prostorov v stavbi v središču Medvod. »V pisarni je bilo vode več kot en meter. Ko smo prišli čistiti, je bilo v njej okrog trideset centimetrov blata. Kar je bilo nižje od enega metra, je bilo

uničeno, med drugim veliko dokumentacije. Zavedamo se, da ob trenutnem stanju in potrebah iskanje novih prostorov za naše delovanje ni med prioriteta. Kljub vsemu pa upamo, da bomo skupaj z občino našli rešitev za našo selitev. Gasilska zveza Medvode mora imeti svoje lastne prostore, kot jih ima že 28 let, odkar obstaja. Tako lažje in nemoteno delujemo,« je pojasnil Miha Šušteršič, predsednik Gasilske zveze Medvode. Šilar in Šušteršič sta

se v imenu vseh gasilcev Gostilni Bencak, s katero že sicer dobro sodelujejo, zahvalila za donacijo. Izrazila sta upanje po boljšem nadaljevanju leta, brez večjih intervencij. Veselijo se zadnjega konca tedna v septembru, ko jih čakajo kar trije dogodki: najprej bodo 29. septembra pripravili srečanje za gasilce veterane, naslednji dan se bodo pomerili na gasilskem tekmovanju, 1. oktobra pa bo še slovesno odprtje novega, sodobnega gasilskega doma v Zgornjih Pirničah.

Iščejo stanovanja za tri družine

V poplavah so ostale brez stanovanj.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Na Občini Medvode so objavili prošnjo za pomoč pri iskanju stanovanja za občane, ki so v nedavnih poplavah ostali brez doma.

»Za nekaj družin je bilo ob poplavah treba poiskati nadomestno stanovanje, saj so bili njihovi prostori neprimerni za bivanje. Poplavljenim so pri najnujnejši nastanitvi priskočili na pomoč sorodniki, sosede, sostanovalci ali sokrajani pa tudi drugi. Nekaterim smo začasno namestitev našli v Policijski akademiji v Tacnu, ki je prijazno ponudila pomoč. Bivanje v prostorih Policijske akademije pa kmalu, zaradi prihoda študentov ob začetku študijskega leta, ne

bo več mogoče. Stanovanje tako iščemo za eno dvočlansko družino in dve tričlanske družini z možnostjo takojšnje nastanitve. Občani želijo ostati v naši sredini in bi jim selitev v stanovanje v drugem mestu ali kraju (ki naj bi ga morebiti ponujala država) predstavljala finančno in psihično breme, tudi zaradi šoloobveznih otrok, ki obiskujejo šolo v Medvodah,« so pojasnili.

Kdor lahko pomaga z oddajo stanovanja v najem, prosijo, da ponudbo pošljete na skodapoplave@medvode.si. Zbrane ponudbe bodo posredovali družinam, ki se bodo odločile za sklenitev najemne pogodbe za čas do sanacije svojih stanovanj, predvidoma do največ enega leta.

Preplastili cesto v Zajasovnik

ALEŠ SENOŽETNIK

Motnik – Občina Kamnik je zaključila prenovo odseka ceste Motnik–Zajasovnik. Na 1560 metrov dolgem odseku je namreč v minulih tednih potekala rekonstrukcija poškodovanega asfaltnege cestišča. Cesto so preplastili in uredili odvajanje meteornih odpadnih voda.

Dela je izvedlo podjetje Lavaco, pogodbeno vrednost pa je znašala dobrih 324 tisoč evrov (z DDV). V Kamniku so sicer v tem času načrtovali tudi sanacije oz. preplastitve še petih krajših cestnih odsekov, ki pa bodo morali zaradi poplav, ki so avgusta v občini povzročile veliko škode, še nekoliko počakati.

O Josipini tudi v slikanici

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Potoče – »Josipina Urbančič Turnograjska je bila predstavljena že v različnih, zlasti znanstvenih oblikah, v slikaniški pa doslej še ne, zato je bila želja, da jo približamo v tej obliki tudi mladim,« je pojasnila dddr. Mira Delavec Touhami, avtorica slikanice Skrivnostna lepota z gradu Turn, ki je izšla pod okriljem Kulturnega društva Josipine Turnograjske.

Pripoved o kratkem, a bogatem življenju prve slovenske pisateljice, pesnice, skladateljice, pianistke in pravljicarke, ki je prevedena tudi v nemščino in angleščino, dopolnjujejo ilustracije sorojakinje Tereze Lombar, dijakinje zadnjega letnika Gimnazije Želimlje, ki se že vrsto let ljubiteljsko ukvarja z risanjem, ter slikovno gradivo iz Rokopisne zbirke NUK. »Tako lahko mladi dobijo nazoren vpogled v življenje izjemne Slovenke,«

Dddr. Mira Delavec Touhami in Tereza Lombar z novima kamenčkoma v mozaiku del o Josipini Urbančič Turnograjski. Skoraj sočasno s slikanico je pri Celjski Mohorjevi družbi izšel pisemski roman Dehteče spominčice ljubezni, ki odstira pogled v intimno korespondenco med Josipino in Lovrom Tomanom ter zorenje slovenske narodne identitete. / Foto: Ana Jagodič Dolžan

je prepričana avtorica slikanice, ki je bila Terezi tudi v oporo pri snovanju likovne podobe.

»Skozi pogovore mi je Mira približala Josipinino

življenje in čas, v katerem je ustvarjala, kako je razmišljala ...« je navdušena nad novo in – kot je dejala – lepo izkušnjo povedala mlada ustvarjalka.

Nedavna predstavitev slikanice na gradu Turn je bila nasploh v znamenju mladih, z glasbo sta jo obarvala Zala Šenk in Jure Kofjač Flerin.

Občinski svet naklonjen novi direktorici

Železniki – Javni zavod Ratitovec (JZR) bo vodila Andreja Ravnihar Megušar iz Dolenje vasi. Železnikarski občinski svetniki so namreč na nedavni dopisni seji dali pozitivno soglasje k njenemu imenovanju na mesto direktorice za petletno mandatno obdobje. Prejšnjemu direktorju Gregorju Habjanu je mandat potekel konec avgusta, zato zavod začasno vodi Ana Lušina, zaposlena v JZR. Nova direktorica naj bi mandat nastopila sredi oktobra.

S kužki rišemo nasmehe

Škofja Loka – Ambasadorji nasmeha pripravljajo humanitarno akcijo S kužki rišemo nasmehe. Potekala bo to soboto, 23. septembra, med 9.30 in 11. uro na Trgu pod gradom v Škofji Loki.

V Režijskem obratu iščejo pomoč študentov

Medvode – V Režijskem obratu Občine Medvode iščejo pomoč dveh študentov ali študentk. Pomoč potrebujejo predvsem pri vzdrževanju javnih površin in objektov v upravljanju Režijskega obrata (tržnica, zbirni center ...), košnji trave na javnih površinah (delo s kosilnico in nahrbtno kosilnico) in drugem urejanju zelenic ter parkov. Prijave sprejemajo po e-pošti tina.kobal@medvode.si (ali 01/361-95-42).

Znova Festival kranjske klobase

Medvode – Po nekajletnem premoru se vrača Festival kranjske klobase, tokrat v malo manjši izvedbi, a vseeno boste lahko preskusili klobase vseh certificiranih proizvajalcev kranjskih klobas, ki jih je kar trinajst. Kupiti bo mogoče degustacijske kupone, ves izkupiček od prodaje pa bo šel v dobrodelne namene, za prizadete v poplavah v občini Medvode. Festival bo potekal v soboto, 23. septembra, od 8. do 15. ure na Tržnici Medvode.

Blagoslov kapele na gradu Dvor

V Preddvoru so na gradu Dvor nedavno blagoslovili kapelo, posvečeno sv. Florjanu, zavetniku gasilcev, gasilci domačega prostovoljnega gasilskega društva pa so dobili v gradu tudi nove prostore, ki bodo namenjeni njihovi muzejski zbirki.

ALENKA BRUN

Preddvor – Kapelo, posvečeno zavetniku gasilcev sv. Florjanu, je blagoslovil preddvorski župnik Pavel Okoliš, ki se še vedno spominja prihoda Florjana Sušnika in Tanje Šubelj v Preddvor. Širši javnosti sta omenjena bolj znana kot grof in grofica. Florjan Sušnik je namreč takoj, ko je prevzel skrb za grad, obiskal župnijsko cerkev in se pozanimal glede poslikave in drugih umetniških detajlov, ki bi mu lahko služili za navdih pri obnovi v veliki meri uničene grajske kapele. »Današnja slovesnost je potrditev, da je z dokončanjem obnove in blagoslovtvijo kapele grad dobil svojo dušo,« je prepričan župnik Okoliš, ki je tako grofu kot

grofici tudi čestital za vztrajnost in srčnost pri obnovi. Dodal pa je še, da verjame, da bodo na kapelo gledali kot na srce, ki daje utrip vsemu grajskemu dogajanju.

Pri svečanem blagoslovu kapele se mu je pridružil tudi Pavle Juhant in prisotnim med drugim prebral eno od pesmi iz pesniške zbirke Izpovedi samotnega pokojnega župnika Branka Zadnika, ki je nazadnje služboval na Jezerskem. Zapel je še Cerkevni mešani pevski zbor Sv. Peter Preddvor, prisluhnili smo Alenki Gotar.

Za pravi glasbeno-plesni uvod v celotno dogajanje na grajskem dvorišču pa so v Preddvoru najprej poskrbeli Pihalni orkester Kranj, Mažoretini in twirling klub Kranj, z njimi v sprevedu pa

praporščaki sosednjih prostovoljnih gasilskih društev ter aktivni člani in veterani PGD Preddvor, ki jim je bil namenjen program, ki je sledil. Program so z glasbo popestrili mladi pevci akademije Musical Company GotArt Alenka Gotar, ona sama in njen soprog Anže Šuštar.

Tako smo na drugo septembrsko nedeljo izvedeli precej o sedanji gasilski dejavnosti in bogati zgodovini domačega društva, sploh pa začetkih gasilstva v Preddvoru, ki so še kako povezani z gradom Dvor in takratnimi graščaki. Podatke je zbral gasilski veteran Andrej Sodnik, prisotnim pa nam jih je prenesla Andreja Čokl, ki je program povezovala. Občinstvo je nagovoril tudi župan Preddvora Rok Roblek. Dodatno je poudaril, da moramo biti ponosni na zgodovino svojega kraja in tudi kako pomembna je vloga prostovoljnih gasilcev v njem. Izvedeli smo, da ima danes PGD Preddvor 170 članov, veteranov pa je trenutno devet in ravno ti so najbolj zaslužni za gasilsko zbirko, ki je sedaj na ogled v gradu Dvor. Po besedah predsednika PGD Preddvor Aleša Travnja je bila njihova želja po umestitvi stalne zbirke preddvorskega gasilstva na gradu Dvor že pred leti, ko je bil grad še v razpadajočem stanju. S skrbnostjo so obnovili in ohranili velik

Preddvorski gasilski veterani so najbolj zaslužni za gasilsko zbirko, ki je sedaj na ogled v gradu Dvor. / Foto: Alenka Brun

del eksponatov stalne zbirke in za obnovo namenili ogromno prostovoljnih ur. Kot skrbniki zbirke so v društvu zadolženi za vsebi-

namenjeni razstavi, še niso obnovljeni, lahko pa v njej že občudujete naš najdragocenejši eksponat, prvi gasilski voz 'Lojzo',« je pove-

napravo izročila gasilcem v uporabo.

Ob koncu programa je sledila še slavnostna predaja ključev gradu članom PGD Preddvor, grof in grofica pa sta še pojasnila, da sta se odločila, da kapelo posvetita zavetniku gasilcev sv. Florjanu po obsežnem požaru na Potoški gori. S tem sta sklenila krog, saj ustanovitvi in bogati zgodovini preddvorskega prostovoljnega gasilstva poleg kaplana Frana Žužka botrujejo prav preddvorski graščaki Janko Urbančič z gradu Turn, Gilbert Fucks z gradu Hrib in Maksimilijan plemenniti Wurzbach z gradu Dvor.

Po besedah predsednika PGD Preddvor Aleša Travnja je bila njihova želja po umestitvi stalne zbirke preddvorskega gasilstva na gradu Dvor že pred leti, ko je bil grad še v razpadajočem stanju. S skrbnostjo so obnovili in ohranili velik del eksponatov stalne zbirke in za obnovo namenili ogromno prostovoljnih ur.

no in postavitev razstave, za vzdrževanje eksponatov in ohranjanje dediščine. »Danes je na ogled le del zbirke, ker vsi prostori, ki so

dal med drugim. Slednja je namreč dobila ime po njeni botri Luizi Urbančič, načelnikovi ženi, ki je konec maja 1897 po blagoslovljenju

Blagoslov obnovljene grajske kapele na gradu Dvor, ki je posvečena zavetniku gasilcev sv. Florjanu / Foto: Alenka Brun

Za dolino Kamniške Bistrice

Minuli konec tedna so v Slovenia Eco Resortu organizirali dobrodelni koncert, katerega izkupiček bo šel za prizadete v avgustovskih poplavah v dolini Kamniške Bistrice.

ALENKA BRUN

Godič – Nedavne poplave so v Godiču, v Stahovici, prizadele tudi Slovenia Eco Resort, kjer sta blato in mulj, ki ga je nanese bližnja Kamniška Bistrica, povzročila obratovalni zastoj objekta. Ko so vse skupaj sanirali, se je lastnik letovišča Matjaž Zorman odločil, da bo po svojih najboljših močeh pomagal tudi drugim v dolini Kamniške Bistrice, saj je voda za seboj pustila strašno razdejanje. Tako so bili v Slovenia Eco Resortu najprej dobrodelni za Vedrana Simonovića, ki je ostal brez hiše; ta dogodek pa jim je dal navdih še za širšo zgodbo in so tako minuli konec tedna organizirali dobrodelni koncert, katerega izkupiček

bo šel za prizadete v zadnjih poplavah v dolini Kamniške Bistrice.

Dogodek s plemenitim namenom so si v Slovenia Eco Resortu zamislili tako,

da so povabili k sodelovanju svoje dobavitelje, vabilu pa so se odzvali tudi številni

Ustvarjalci Eva Pestotnik, Helena Rems, Karolina Šraj, Aleš Kogovšek in Brigita Herjavec so se odločili, da tudi oni pomagajo žrtvam poplav. / Foto: Alenka Brun

Matjaž Zorman / Foto: Alenka Brun

glasbeniki. Med enajstimi nastopajočimi so bila tudi znana imena, kot so Werner, Tanja Zajc Zupan in Teja Saksida, Božidar Wolfand Wolf, Miha Plantarič, Bečo, zaigrala je godba iz Stranja. Na vhodu v Resort smo srečali tudi rokodelce in ustvarjalce, umetnike, ki so ves denar od razstavljenih prodanih del in izdelkov ravno tako namenili prizadetim v ujmi. Smo pa na samem prizorišču dobrodelnega dogodka naleteli na velike kozarce z napis: Donacija za dolino Kamniške Bistrice,

saj, kot nam je Zorman razložil, so se odločili, da »gre-do« na zaupanje. Tako je na primer vsak, ki se je odločil, da se bo okrepčal s t. i. dobrodelno zakusko (kajžerska klobasa, ameriška solata, pomfri), plačal jed po svoji vesti oz. zmožnostih in na ta način prispeval v dobrodelne namene.

Z zbranim denarjem (okoli šest tisoč evrov) bodo zagotovili belo tehniko, katero in komu jo bodo namenili, pa naj bi v nadaljevanju poskrbela domača krajevna skupnost.

V vsakem sendviču njena dobra energija

Če ste gledali film Čokolada, potem se zagotovo spomnite igralko Juliette Binoche, kako je s svojo toplo energijo očarala prav vse prebivalce male francoske vasi. »Včasih zjutraj, ko odprem vrata trgovine, rečejo, da se me sliši do Homana,« s svojim gromkim glasom pove Martina Dagarin.

KLARA MRAK

Škofja Loka – V njeni trgovini ob vhodu v mestno jedro Škofje Loke sicer lahko kupite tudi čokolado, a tisto, za kar ljudje čakajo v vrsti, so sendviči. Zagotavljam vam, da si boste sendvič, ki je nastal izpod njenih rok, za dolgo zapomnili. In prišli po novega.

Nimate pa več prav veliko časa, da ga pokusite, saj je navkljub prigradarstvu mnogih, da naj še vztraja, sprejela odločitev, da bo delikatesa Trava konec letošnjega leta za vedno zaprla svoja vrata. »Glede na to, da imam od začetka septembra izpolnjena oba pogoja za upokožitev, in ker sem res utrujena, sva se z možem odločila, da ne bom nič komplicirala: odhajam v pokoj. Da bo Trava doživela lepši zaključek, pa bova imela odprto do konca decembra. Za 3. januarja imam naročenih še ne-

ničesar prebrala ... Kaj vse bi še rada počela v življenju,« vzneseno dela načrte za prihodnost. Lahko ji le privoščimo, da bo to neizmerno energijo, ki jo ima, uporabljala za početja, za katera vsa ta leta ni našla časa.

Mož je risal travne bilke

Njen mož Rado je slikar in delikateso sta poimenovala Trava, ker je ob odpiranju trgovine rad risal travne bilke. »Res je, odprla sva jo pred 35 leti, mislim, da je bila to celo prva tovrstna trgovina v Loki, no, morda je bila še ena Pod Plevno v istem času. Po tem je bilo takih malih trgovin na Placu res ogromno, vsaj pet podobnih, a so kmalu zaprle svoja vrata. Midva imava trgovino v svoji hiši in ni bilo treba plačevati najemnine, druge pa so zaprli, ker se ni izšlo. Dve zaposleni sva imela, jaz sem vse dni, od ponedeljka do sobote delala ob

Ko Martina Dagarin tako z navdušenjem razlaga o svojem delu, veš, da ga ima rada. In da z vsakim sendvičem in obloženim kruhkom in navdušenim vzdihom, ko zagledamo njen narezek, nehote zaužijemo še del njene dobre energije. / Foto: Tina Dokl

jaz si ga bom zapomnila v pozitivnem smislu, saj vendarle grem 'v penzijo',« optimizma ne skriva Martina Dagarin.

Neusahljiv vir energije

Kdor je Martino že srečal, ve, da je neusahljiv vir energije. Zna pa se zgoditi, da vas bo 'nakurila', če je ob prihodu v trgovino ne boste pozdravili ali – še huje – ob tem, ko vam bo pripravljala sendvič, gledali v telefon. »Razumem, no, tudi tega sicer ne, ampak na neki način razumem, da te v velikih centrih prodajalke ne pozdravijo. Če pa nekdo vstopi v tak 'pajzelj', kot je najin, mi bo pa že rekel: 'dober dan', 'živjo', 'hello'. Tako pa nekateri samo vstopijo, malo pogledajo in odidejo brez pozdrava, to mi gre res na živce. Bistvo takih trgovin je, da ohranjaš stik, da se pogledaš v oči, da si podariš besedo, dve.« Spominja se prigode, ko je neki mladenič ves čas brskal po telefonu. »Sem ga spraševala, kaj še dam v sendvič, pa sem sicer točno vedela, kaj ima po navadi (hudomušno pomežikne), in potem sem predčasno zavila žemljo, pa je takoj rekel ne ne, še tole bi notri. Sem rekla, ne, danes bo brez tega.« Fant ji tega zagotovo ni zameril, konec koncev – vsaka šola nekaj stane. Starejši ljubitelji Martininih sendvičev, ki so ponje prihajali že pred dvajsetimi, tridesetimi leti, med njimi na malico v Travo rad pride tudi loški župan, pa so bolj vpljudni. »Pridejo, celo iz drugih koncev Slovenije se pripeljejo, pa rečejo: 'Sem še ženo pripeljal pokusit vaš sendvič, da vidi, kako je dober.'

A veste, da si prav zapomnim, kaj je kdo jedel v srednji šoli. Ja, res. Zapomniš si tistega, ki je izjemno simpatičen, ali pa tistega, ki je izjemno zoprno, zdaj se pa kar v

obloženi kruhki. Zlepa se ne zgodi dan, da ne bi morala narediti vsaj enega narezka, tudi med tednom. Danes, recimo, sem že naredila sto obloženih kruhkov, vče-

kot mora, pa bržlo moraš enako obračati, pa pravilno zaseko obrniti,« na hitro razkrije nekaj skrivnosti dobrega in lepega narezka. Morda bo v prihodnosti ob vseh aktivnostih našla čas tudi za kako delavnico o narezkih? Bila bi resnična škoda, če svojega dragocenega znanja ne bi predala naprej.

Pa cene?

Cene sendvičev, za kate-re bi v prestolnici zagotovo odšteli šest evrov in več, so, glede na zajetnost, smešno nizke. »Od 1,80 evra naprej, o, pa tudi že za štiri evre in pol sem ga naredila,« pove povsem resno. Za vse, kar v Martininem sendviču dobi-te, to res ni veliko. »Veliko sama pripravim omakic, sva se z Marjano kar poglobili vanje, pa kak lečin namaz, skuto z bučnim oljem, tunin namaz, olivno pasto, radičev-pasto imamo ...« Koliko sendvičev na dan povprečno naredi, jo vprašam. »Sto zagotovo. Imam sošolko, ki dela v Ljubljani in pove, kaj

Kdor je Martino že srečal, ve, da je neusahljiv vir energije. Zna pa se zgoditi, da vas bo 'nakurila', če je ob prihodu v trgovino ne boste pozdravili ali - še huje - ob tem, ko vam bo pripravljala sendvič, gledali v telefon.

kaj narezkov, ampak potem pa zares zaključim,« se nasmehe. V njenih očeh je zaznati, da ji je morda malce žal, saj je v tej mali trgovini, kamor Ločanke in Ločani zelo radi zahajajo, le preživela 35 let. A v odločitvi, da zapre, je neomajna. »Toliko stvari bi še rada počela, več bi rada kolesarila, smučala, šla v telovadnico, pletla, kvačkala, že predolgo nisem

dopoldnevih. Zdaj veliko delava sama, Rado je za blagajno, jaz pripravljam sendviče, že 15 let pa nama pomaga še upokoženka Marjana iz Tenetiš, z njo smo se super ujeli.« Letošnje leto, kot pravi Martina, zanje ni bilo najboljšje. »Marjana je bila v začetku leta na operaciji, pa požar smo imeli 1. marca, smo en teden imeli zaprto, no, ampak konec koncev:

»Toliko stvari bi še rada počela, več bi rada kolesarila, smučala, šla v telovadnico, pletla, kvačkala, že predolgo nisem ničesar prebrala ...« / Foto: Tina Dokl

Delikatesa Trava v starem mestnem jedru Škofje Loke konec leta za vedno zapira svoja vrata. / Foto: Tina Dokl

vrsto postavite,« se zasmeji. Z drugega konca mesta tako na malico prihajajo srednješolke in srednješolci, »Zdaj imajo že izpite, pa se že pripeljejo. Vsako leto imava kakšno ekipo, ki stalno prihaja.«

Okusni in estetsko dovršeni

Martina Dagarin sicer ne slovi samo po izvrstnih sendvičih, ampak tudi po estetsko dovršenih narezkih in kanapejih. »Velikokrat vstanem ob štirih zjutraj, da do sedmih, ko odpirava, naredim vse tisto, kar imam naročeno. Ena osnova najine delikatese so sendviči, druga pa narezki in

raj narezek za 40 ljudi, v četrtek 15 pladnjev obloženih kruhkov ... Dela ne zmanjka, vse to pa moram narediti takrat, ko večina še spi ...« pove Martina. Ko tako z navdušenjem razlaga o svojem delu, veš, da ga ima rada. In da z vsakim sendvičem in obloženim kruhkom in navdušenim vzdihom, ko zagledamo njen narezek, nehote zaužijemo še del njene dobre energije. »Kdaj vidim kakšno fotografijo narezka od drugod, pa se zavem, da imam res malce umetniške žilice. Lahko narediš dobrega in lepega, če imaš dobre sestavine in občutek. Pa salamo moraš prav narezati; če jo pretanko, ne stoji tako,

je bilo v sendviču in da je zanj odštela šest evrov. Jaz bi za takega računala tri. Ampak se zavedam, da če bi bili dražji, ne bi bilo toliko dela in tudi sestavine ne bi tako hitro pošle. Je pa jasno, da od take trgovine obogateti ne moreš,« se nasmehe. »Zato tudi zapirava, čeprav veliko, res veliko ljudi reče, da je škoda, ampak najemnik z najemnino in prometom ne bi prišel skozi.« Martina sicer namigne, da pa bo sam prostor živel naprej. »Za zdaj naj še ostane skrivnost, kaj bo tu notri po Travi, ampak če se bodo ideje uresničile, bo tu še vedno stičišče ljudi, umetnosti, morda tudi kulinarike ...«

Zadnji Hamlet, nato še julija

V sredo bo v Prešernovem gledališču kranjska premiera avtorskega projekta Zadnji Hamlet v režiji Lee Kukovičič. Nagrado julija bo prejel Aljoša Ternovšek.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Po premieri in dveh ponovitvah v Stari elektrarni bo avtorski projekt Zadnji Hamlet v režiji Lee Kukovičič v sredo doživel še kranjsko premiero. Uprizoritev je namreč nastala v koprodukciji Prešernovega gledališča in Zavoda Bunker. Uprizoritev Zadnji Hamlet je zadnji del trilogije Ko moški jočejo. Trilogijo je uvedel simpozij Ko moški jočejo, se svet ustavi, nadaljevanje trilogije so bile jokalne intervencije letos pomladi na Tednu slovenske drame z naslovom Zadnji Hamlet, predigra. Zadnji Hamlet je avtorski projekt, ki kot izhodišče za tematizacijo patriarhata vzame ikonični lik Hamleta. Predhodno raziskavo o Hamletih je Lea Kukovičič skupaj z dramaturginjo Sodo Lotker Zupanc opravila pred začetkom procesa. Hamlet je največkrat uprizarjano besedilo zahodnega kanona in tudi v slovenskem gledališkem prostoru (na drugem mestu mu sledi Antigona), in če njuna raziskava drži, se vsako uro na svetu igra en Hamlet. Eno izmed tematskih izhodišč

predstave so besedila pisateljice bell hooks, ki reprodukcijo patriarhata umeščajo v družino. V predstavi igrajo Miha Rodman, Živa Selan, Blaž Setnikar in Borut Veselko ter v vlogi Jokavca Ciril Roblek.

Po prvi premieri v novi sezoni bodo igralcu Aljoši Ternovšku podelili tudi nagrado julija, imenovano po muzi našega največjega pesnika, ki jo Prešernovo gledališče v sodelovanju z Gorenjskim glasom in Mestno občino Kranj podeljuje od leta 2017, in sicer igralcu ali igralki domačega ansambla, ki je v minuli sezoni s svojo stvaritvijo najbolj prepričal/-a gledalce in strokovno žirijo. Gledalci so po vsaki uprizoritvi glasovali za igralsko stvaritev, ki je bila po njihovem mnenju najboljša, med finalisti pa je po strokovni presoji odločala žirija, ki so jo sestavljali dramaturginja Vilma Štrifof (predsednica), novinar Gorenjskega glas Igor Kavčič in predstavnica gledalcev Barbara Logar. Aljoša Ternovšek bo nagrado prejel za vlogo Petra v predstavi Deževen dan v Gurlitschu Milana Ramšaka Markovića in v režiji Sebastijana Horvata.

Aljoša Ternovšek kot Peter v uprizoritvi Deževen dan v Gurlitschu / Foto: Nada Žgank

V četrtek zaključek Poletja s Prešernovimi nagrajenci

Kranj – Minuli četrtek je v Galeriji Prešernovih nagrajencev nastopil primorski kantavtor Iztok Mlakar, ki je s svojim glasbenim sopotnikom Davidom Šuligojem razveselil ušesa in pobozal srca občinstva. Uvod v večer je sicer pripravila umetnostna zgodovinarica in kustosinja Breda Ilich Klančnik, ki je publiko popeljala po aktualni razstavi del, ki so jih v galeriji pridobili v zadnjih sedmih letih. Galerijsko poletje so letos plemenitili še nagrajenci, tržaški pisatelj Dušan Jelinčič, skladatelj Drago Ivanušič in pesnik Zoran Medved, zaključni dogodek Poletja s Prešernovimi nagrajenci pa bo ta četrtek, 21. septembra, ob 18. uri, ko nas bosta med drugim nagovorila Lev Menaše in Herman Gvardjančič.

Navdih najde v opazovanju ljudi in njih čustvovanju

Najlepše darilo za zaključek šolanja na Gimnaziji Franceta Prešerna v Kranju si je Paulina Lina Tomažič, bodoča študentka primerjalne književnosti in francistike, napisala kar sama. V času, ko so se nekje v Ljubljani preštevale točke za njeno zlato maturo, je izšel tudi njen knjižni prvenec, zbirka kratke proze z naslovom Minljiva.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Velika ljubiteljica knjig in branja se je sredi poletja v iskanju za novimi knjižnimi naslovi sprehajala po svojem najljubšem »nakupovalnem centru« – knjigarni Konzorcij v Ljubljani. »Grem mimo otoka, na katerem so predstavljene novosti med slovenskimi literarnimi deli, in se mi zazdi, da sem med njimi zagledala svojo knjigo,« pripoveduje Paulina Lina Tomažič iz Komende, ki bo čez slabih štirinajst dni stopila v predavalnico prvih letnikov študija primerjalne književnosti in francistike na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani. Pove, da je v tistem trenutku najprej pomislila: Kaj je s tabo, le kaj si domišljajaš?, a se je vseeno obrnila: »Pogledam še enkrat in res med knjigami eminentnih piscev vidim svojo knjigo. Nisem mogla verjeti, da je tudi moja tako majhna knjižica tam. Takrat sem se zares dobro počutila in me je preplaval občutek ponosa. V resnici pa se še zdaj čisto ne zavedam vsega skupaj.«

S spominom na ta poletni dogodek je Paulina Lina namreč odgovorila na vprašanje o občutku, ko mlad človek v rokah drži svoj knjižni prvenec.

Spodbuda za pisanje tudi v šoli

Zbirko kratke proze z naslovom Minljiva, ki je izšla pri založbi 5ka, so z dogodkom na Gimnaziji Franceta Prešerna predstavili na prvi poletni dan in je bila za Paulino Lino Tomažič še pred podelitvijo maturantskih spričeval čudovito darilo ob zaključku njenega šolanja na omenjeni šoli.

Paulina Lina je ena tistih, v današnjem času vse bolj redkih, mladih ljudi, ki še radi posegajo po knjigah in branju. Ne zato, ker to od njih zahtevajo učitelji v šoli, ampak si sami z literaturo želijo potovanje v druge svetove. »Spominjam se, da smo doma vsako soboto šli v knjižnico. Ko sem bila še majhna, sem prebrala vse, kar mi je prišlo pod roko, in ko je zmanjkalo knjig na mladinskem oddelku, sem morala na odraslega. Res sem brala vse, nobenega

Maturantka Paulina Lina Tomažič se predstavlja z zbirko kratkih zgodb Minljiva. / Foto: Tina Dokl

filtra nisem imela, naj bo to glede avtorjev ali literarnih žanrov,« se spominja Paulina Lina, da je Jadrana Krta znala na pamet. Zdaj sama pri sebi opaža, da ima vedno bolj zahteven okus, kaj vzame s knjižnične police in česa ne. »Včasih imam tudi 'slabo roko' ali pa sem morda sama v nekem obdobju, ko me nobena knjiga ne na-

»Ko sem bila še majhna, sem prebrala vse, kar mi je prišlo pod roko, in ko je zmanjkalo knjig na mladinskem oddelku, sem morala na odraslega.«

govori dovolj močno,« še pove in doda, da je v osnovnošolskih letih napisala kar nekaj pesmi, nikoli pa recimo ni pisala dnevnika.

K njenemu knjižnemu prvcu so mnogo pripomogli na gimnaziji, še posebej njena mentorica, profesorica slovenščine Nika Lampret, ki jo je po tem, ko se je udeležila natečaja Bodi pisatelj in zanj napisala prvo zgodbo, spodbudila k nadaljnjemu pisanju kratkih zgodb. Profesorica jo je naslednji dve leti vseskozi podpirala, jo usmerjala in spodbujala k pisanju. Tako je počasi nastajala zbirka. Večina zgodb je nastala v Paulininem tretjem in med počitnicami v četrtil letnik. »Vmes sem se sicer vprašala: Joj, kdo bo to bral, ali bo nekdo, ki me ne pozna, razumel, kaj

želim povedati?, kljub temu pa sem zgodbe pripravljala dovolj dolgo, da zame pisanje ni bilo preveč stresno.«

Teme za mlade in odrasle

Kot pove mlada avtorica, je zbirka nekako začela dobivati pravo podobo, ko so bile zgodbe razdeljene na dva dela. Prvih šest je naslovljenih s pridevniki, ki vrh dosežejo v šesti Minljivi, v nadaljevanju pa zgodbam dajejo naslove samostalniki ali besedne zveze. »V zgodbah zajemam različna življenjska obdobja, moji liki so tako mladi mojih let kot odrasle sodobne ženske in moški, pa tudi ostareli ljudje. V pisanju so me zanimala njihova čustvovanja, na posamezne situacije sem poskušala pogledati skozi različne oči. Pri tem se velikokrat vračam v naravo,« pojasnjuje Paulina Lina in pravi, da takrat, ko jo prevzamejo močna čustva, najlažje dobi idejo, preko katere ustvari vzdušje, ki potem traja skozi zgodbo. Loteva se osamljenosti, zapušenosti, nesprejemanja, strahu, tudi duševnega zdravja. »Včasih je zgodba bolj oprijemljiva, spet drugič bi o nečem lahko zapisala zgolj pesem, pa sem idejo vseeno razvila v zgodbo.«

Na vprašanje, kako se je vživljala v like odraslih in predvsem starejših, sogovornica pove, da so ji pri tem koristile določene izkušnje in situacije, v katerih se je znašla s starejšimi ljudmi. »V osnovni šoli sem sodelovala v gledališki skupini in smo igrali

po domovih za starejše. To me je zaznamovalo. Začutila sem, kako imajo v sebi neki mir, ki si ga mladi danes enostavno ne znamo predstavljati,« pojasnjuje Paulina Lina in hkrati dodaja, da je v zgodbah tudi veliko nje same, morda ne toliko samih situacij, ampak predvsem čustev in razmišljanj, ki so jih te v njej spodbudile.

Še bo pisala, a najprej študij

Pove, da je bila zadovoljna že s tem, da je zgodbe napisala, toliko bolj pa je vesela, da so izšle v knjigi. Poleg prof. Lampretove so ji bili v veliko podporo tudi prof. Žuža Spindler in vodstvo gimnazije. »Imela sem srečo z ilustratorko Hano Ribič, prav tako bivšo dijakinjo naše šole, ki se je res angažirala in za vsako zgodbo pripravila po eno ilustracijo. Moj knjižni prvenec je vsekakor dober začetek in spodbuda, da napišem še kaj. Nimam nekih načrtov, a kdo ve,« pove bodoča študentka. Ob primerjalni književnosti bo študirala tudi njej ljubo francoščino, zaradi katere se je pred štirimi leti tudi vpisala na Gimnazijo Franceta Prešerna. »Najprej sem bila na informativnih dnevih dveh gimnazij, ko pa je tu francoščino predstavila profesorica Marija Vreček Sajovic, sem vedela, da je to to,« še pove Paulina Lina Tomažič, ki piše tudi v komendski časopis Aplenca, prepričani pa smo, da bomo o njej zagotovo še slišali. In jo brali.

Nogometaši Triglava ostajajo pri vrhu

Triglavani so v petek gostili Ilirijo, tekma pa se je končala brez zadetkov. Kranjčani so na lestvici v drugi ligi še naprej na tretjem mestu.

MAJ PETERKA

Kranj – Na stadionu Športnega centra Kranj so v petek domači nogometaši Triglava v 8. krogu druge slovenske nogometne lige gostili ljubljansko Ilirijo. Tekma se je končala brez zadetkov, Triglav pa z osvojenimi točkami na lestvici ostaja na tretjem mestu. Za vodilnim Primorjem zaostajajo za tri točke, ki jih bodo lahko ulovili že v četrtek, ko se bodo odpravili na gostovanje v Bilje, tri dni kasneje pa bodo v Kranj prišle še vrtnice iz Nove Gorice.

Po petkovi tekmi, na kateri se je zbralo približno dvesto gledalcev, v strokovnem štabu Triglava, ki ga vodi glavni trener Milomir Kondič, niso bili najbolj zadovoljni. »Ni kaj preveč komentirati, zelo smo si želeli zmage, nekako se ni izšlo. Veliko smo napadali, imeli nekaj lepih priložnosti v drugem polčasu, ampak žal smo osvojili samo eno točko,« so dejali.

Triglav je v tekmo prišel dobro pripravljen. Zmagali so na zadnjih treh tekmah, med drugim tudi proti drugouvrščenim Brinjam iz Grosupelja. »Menimo, da smo kar lepo presenečenje dosedanje sezone. Treniramo dobro, fantje kažejo

Nogometaši Triglava (v bordo rdečih dresih) so si proti Iliriji želeli zmage, a se je tekma končala brez zadetkov. / Foto: Gorazd Kavčič

neverjetno energijo. Ekipa se je naredila prava, čuti se ekipni duh, zato smo danes toliko bolj razočarani. Ampak gremo dalje, v četrtek je že nova tekma,« so dodali.

Zadnja leta tekmujejo v drugi najmočnejši slovenski ligi in imajo lepo priložnost, da posežejo po najvišjih mestih, ki vodijo v elitno prvo ligo Telemach. Svojih ciljev za zdaj še ne razkrivajo. »Smo na pravi poti, da cilje dosežemo in presežemo.

Upamo, da gremo v pravo smer, kjer imamo tihe cilje, ki pa naj za zdaj ostanejo še skriti,« so povedali v strokovnem štabu gorenjskega drugoligaša.

Ekipa Triglava se lahko pohvali z uspešno mladinsko akademijo, iz katere je prišlo kar nekaj uspešnih slovenskih nogometašev, kot sta Josip Iličić in Bojan Jokić. V trenutni članski zasedbi je prav tako kar nekaj igralcev, ki prihajajo iz Triglavove

akademije. Med bolj vidni mi je zdaj že dolgoletni igralec orlov iz Kranja Tevž Pokorn; 22-letnik je za člansko moštvo debitiral pri 18 letih, v sezoni 2018/19, ko je Triglav nazadnje igral v prvi ligi. Po tekmi z Ilirijo je dejal: »Prvi polčas smo igrali zapano, drugo polovico bolje. Prvih deset minut smo imeli dve veliki priložnosti, iz katerih bi morali zadeti. Potrudili smo se, vendar enostavno nam ni uspelo doseči gola.«

Končana sezona »polanskih puklov«

Zmagovalca letošnje sezone Pokala polanskih puklov sta Laura Šimenc in Nejc Čenčič.

MAJA BERTONCELJ

Hotavlje – Z vzponom na Blegoš se je v nedeljo zaključil Pokal polanskih puklov, v katerem so bile štiri tekme. Poleg Blegoša so se kolesarji podali še na Stari vrh, Javorč in na Lubnik. Skupaj je bilo 261 udeležencev.

treniral plavanje. Brat igra nogomet, tako da smo kar športna družina,« je povedal kolesar iz Selca v Selški dolini, ki ima letos na kolesu okrog deset tisoč kilometrov. Trenira, kolikor mu dopušča čas. Je študent zadnjega letnika magisterija strojništva. Za Čenčičem je v

Nejc Čenčič je prvič skupni zmagovalec Pokala polanskih puklov. / Foto: Maja Bertoncelj

Skupna zmagovalca pokala sta Gorenjca Nejc Čenčič (Selca) in Laura Šimenc (Team DeRosa Santini). Medtem ko je slednja v kolesarskem svetu že dobro poznana, pa je Čenčič tako visoko prvič. »Pred tem sem se vozil z gorskim kolesom, zadnji dve leti sem bolj na cestnem. Udeležujem se rekreativnih dirk, za kaj drugega so leta že šla mimo. Športnik sem sicer že od mladih nog. Okrog deset let sem

skupnem seštevku Pokala polanskih puklov Tilen Potisk (ŠD Poljane), ki je med najboljšimi že vrsto let, tretji pa novinec Enej Košir (KK Kranj) iz Bistrice pri Trziču, daleč najmlajši pri vrhu, letnik 2007. V ženski konkurenci je za Lauro Šimenc na drugem mestu Špela Škrajnar (Ganesh Team), tretja pa Jelena Lovrić (Medvode).

Zadnji 'pukl' – Blegoš sta osvojila Matic Grošelj (MBK Črni Vrh) in Laura Šimenc.

Iz vetrovnika na trening v Planico

Smučarski skakalci so v pripravah na novo sezono opravili tudi trening v vetrovniku na Švedskem.

MAJA BERTONCELJ

Rateče – Smučarski skakalci, člani slovenske reprezentance A, so v petek znova skakali v Planici, potem ko so se vrnili s treninga v vetrovniku v Stockholmu na Švedskem.

»V vetrovniku, kjer piha 170 kilometrov na uro, začutiš svoje telo še toliko bolj, vidiš, kaj res pomeni sproščenost. Bolj ko si sproščen, bolj deluješ, in enako je na skakalnici. To je dober doprinos k našemu treningu. Upam, da te občutke prenesemo tudi na skakalnico, kjer je pri meni še toplo-hladno. Manjka samo še en klik, da se vse lepo poveže v celoto,« je pojasnil Anže Lanišek in dodal, da je fizično pripravljen verjetno še bolje kot lani. S fizično pripravo je zadovoljen tudi Peter Prevc. »Tehnično

Smučarski skakalci so v petek v Planici predstavili potek priprav na sezono. Sočasno se je v Planici začel tudi tabor mlajših ekip v sklopu projekta Mercator kampov. S podjetjem Mercator so ob tej priložnosti podaljšali sodelovanje. / Foto: Gorazd Kavčič

pa se na skakalnici še nekoliko lovim. Malo je treba še testirati opremo.« Z dosedanjimi pripravami je zadovoljen tudi Žiga Jelar. »Mislim, da smo na pravi poti. Želim si,

da bi bili močni že na zadnjih tekmah poletne velike nagrade, zato da se potem res lahko posvetimo samo še podrobnostim za zimsko sezono,« je povedal.

Poletna velika nagrada se nadaljuje ta konec tedna v Rasnovu v Romuniji, zimska sezona pa se bo začela konec novembra v Ruki na Finskem.

Bron odbojkarjev

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Slovenski odbojkarji se veselijo nove medalje na evropskih prvenstvih. V Rimu so v soboto na tekmi za tretje mesto s 3 : 2 (22, 16, -21, -18, 11) premagali Francijo. Deseto udeležbo med evropsko elito so tako kronali s četrto kolajno v zgodovini. V letih 2015, 2019 in 2021 so bili srebrni, sedaj so dodali še bron. Prvenstvo

so izbranci selektorja Gheorghija Cretuja začeli v izjemnem slogu. V prvem delu so po zmagi proti Ukrajini s 3 : 1 nanizali uspehe brez izgubljenega niza proti Finski, Španiji, Hrvaški in Bolgariji. V osmini finala so po preobratu premagali Turke s 3 : 2, v četrtfinalu pa Ukrajince s 3 : 1. V polfinalu so morali z 1 : 3 priznati premoč Poljakom. Prvenstvo so zaključili z zmago in novo medaljo.

Lokalni obračun nogometašem Radomelj

Kranj – V Prvi nogometni ligi Telemach je 8. krog prinesel obračun sosedov. Pomerila sta se Kalcer Radomlje in Domžale, s 3 : 1 (3 : 1) pa so bili boljši Radomljani. Na lestvici so napredovali na šesto mesto, Domžale so osme. V 3. SNL – Zahod so bile odigrane tekme 5. kroga. Rezultati gorenjskih ekip: Svoboda Ljubljana – Eltron Šenčur 1 : 3, Roltek Dob – Kočevje 9 : 0, Šobec Lesce – Eksist Žiri 1 : 2, Vrhnika – Jesenice 0 : 0 in NK Izola – Škofja Loka 2 : 1. Vodi Eltron Šenčur. Za nogometaši v Gorenjski nogometni ligi so tekme 4. kroga. Rezultati: Britof – Niko Železniki 0 : 1, Velesovo Cerklje – Preddvor 4 : 1, Polet – Naklo 0 : 3, Visoko – Bled-Bohinj Hirter 4 : 3, Kranjska Gora – Sava Kranj 2 : 6 in Bitnje – Zarica Kranj 0 : 4.

PLANINSKI IZLET: LJUBELJSKA BABA (1968 M N. M.)

Gora na meji

Goro z dvema imenoma sem poznala, a ko mi je prijateljica prvič omenila današnjo pot, sem rekla: »Aja? Ja kje pa gre?« Zanimiv vzpon. Krušljivo, zato je uporaba čelade nujna. Karavanke ...

JELENA JUSTIN

Ljubeljska Baba ali Košutica ji rečemo. No, ko sem prvič opisala pot nanjo, me je eden od bralcev prijazno opomnil, da za nas je Ljubeljska Baba, za Avstrije pa Košutica. Kakorkoli že, gre za goro, ki s svojimi niti ne dva tisoč metri ne spada v tisti rang »ta velikih«, a nanjo kljub vsemu pelje zanimiva, zahtevna neoznačena steza, ki ima celo ime. Pot Gerharda Orascha. Ja, s severne, avstrijske strani. Pot je bila nekdanj menda celo označena in zavarovana z nekaj klini, kar opazimo ob poti.

Izhodišče današnjega vzpona je zadnji levi ovinek tik pod mejnim prehodom Ljubelj. Zavijemo desno na

slabo makadamsko cesto. Na vrhu prvega klančka je urejeno parkirišče. Nadaljujemo po cesti naprej, prečimo hudournik, nato pa na desni opazimo ozko, neoznačeno stezo, ko se začne vzpenjati skozi gozd. Pot se v zložnih okljukih prijetno dviguje skozi bukov gozd, tam nekje, na enem od robov, pa nas čaka tudi klopca, od koder se nam ponuja pogled na Begunjščico in Zelenico. Malo višje bomo prečkali ogrado, kar nam bo dalo vedeti, da smo prišli do planine. No, do koč je še približno 20 minut pretežno zložne hoje. Malce pred koč zavijemo levo in po markirani poti nadaljujemo proti grebenu oz. meji z Avstrijo. Dosežemo ograjo. Markirana

pot se začne vzpenjati na Ljubeljsko Babo, mi pa ograjo prečimo in na drugi strani nadaljujemo po markirani poti proti izrazitemu Dovjakovemu sedlu, ki ga vidimo v daljavi. Še enkrat prečimo ograjo in sledimo markacijam vse do sedla. Vrh, ki ga vidimo na levi strani, je Lokovnikov Grintovec. Na glavo si damo čelado, saj se podajamo v svet, ki je krušljiv in nepredvidljiv, glavo pa imamo le eno. Na sedlu se usmerimo desno. Vzpon nadaljujemo ob ograji. Vzpenjamo se proti severovzhodnem pobočju Ljubeljske Babe. Naš greben je dobro viden. Po levi strani se povzpemo do njega, zavijemo desno in nadaljujemo do strme grape. Bodimo

Pogled na Ljubeljsko babo z Dovjakovega sedla / Foto: Jelena Justin

previdni, ker je področje precej krušljivo. Mimo manjšega stolpa (ocena I+ oz. slaba II) se povzpemo do druge grape, po kateri se povzpemo do vršnega dela. V pomoč so nam obledele markacije in celo dva klina. Pod vrhom je variant vzpona več, a bodimo pozorni na markacije, da se ne znajdemo v nezavidljivi situaciji. Skrotje

na vrhu je zoprno krušljivo. Na vrh Ljubeljske Babe stopimo direktno pri križu.

Ljubeljska Baba postreže z enkratnim razgledom: v vsej svoji divjosti se pokaže severno ostenje grebena Košute; Tolsta Košuta, Košutnikov turn, Ostrv, Tegoška gora, Kladivo in Veliki vrh. Vmes je le Hajnževo sedlo, na katero bomo

sestopili. Pogled proti zahodu se ustavi na Begunjščici, Zelenici, grebenu Na možeh, Palcu, Vrtači in Stolu. Daleč zadaj je veriga Julijcev s Triglavom.

Z vrha Ljubeljske Babe nadaljujemo po grebenu proti Hajnževemu sedlu. S pomočjo jeklenice sestopimo s prvega vrha in se povzpemo na drugega. Potem sledimo grebenu, ki je sem in tja tudi izpostavljen, a nam je v pomoč jeklenica. Po strmem krušljivem terenu se spustimo na Hajnževo sedlo, kjer nadaljujemo naprej do planine Korošica, nato pa po poti vzpona sestopimo nazaj do jeklenega konjička.

Če se bomo na turo odpravili v sončnem jesenskem dnevu, se nam obetajo čudoviti razgledi. Na turo pa se ne podajamo pozimi, v snegu!

Nadmorska višina: 1968 m
Višinska razlika: 1000 m
Trajanje: 6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Detajl s poti. Izpostavljen, a v pomoč je tudi klin. Na celi poti sta dva.

/ Foto: Jelena Justin

Z grebena proti Hajnževemu sedlu pogled na planino Korošico

/ Foto: Jelena Justin

Načrtovanje kolesarskih poti in navigacija

GLASOVA KOLESARJENJA

SLAVKO ZUPANC

Z načrtovanjem kolesarskih potovanj, še zlasti večdnevni, je kar dosti dela, saj si želimo, da bo na potovanju vse potekalo brez večjih zapletov. S samo organizacijo potovanja, kot so prevozi, rezervacije prenočišč, ogled turističnih znamenitosti in vse, kar še spada

zraven, se tu ne bomo posebej ukvarjali. Je pa seveda tudi ta del zelo pomemben in je tesno povezan z načrtovanjem dnevnih etap in poti, po katerih bomo kolesarili.

Za načrtovanje poti se uporabljajo različne spletne ali mobilne aplikacije. Za naša »ar-kolo-navtska« kolesarska potepanja poti načrtuje Milan Selan v specializirani

spletne aplikaciji za kolesarje Bikemap. Pot načrtuje po dnevih od hotela do hotela. Aplikacija zelo pomaga pri načrtovanju, ker praviloma ponudi primerne poti za kolesarje. Poleg Bikemapa imamo na voljo še veliko podobnih spletnih aplikacij za načrtovanje poti: Komoot, AllTrails, Ride with GPS, OsmAnd, Mapy, Strava, Garmin Connect Pred leti so v brezplačnih verzijah delovale praktično vse funkcionalnosti, ki smo jih potrebovali. V zadnjem času pa v teh verzijah pomembne funkcionalnosti ne delujejo več in je treba preiti na plačljivo verzijo. Kot primer naj navedem, da v brezplačni spletni aplikaciji Bikemap že nekaj časa ni več možno izvoziti načrtovane poti v datoteko GPX, ki jo potrebujemo za uvoz v napravo

Garmin oziroma v mobilno aplikacijo za potrebe navigacije.

Pred vsakim kolesarskim potovanjem načrtovane poti iz aplikacije, kjer smo pot ustvarili (npr. Bikemap), izvozimo v datoteke GPX, ki so namenjene za izmenjavo med aplikacijami in navigacijskimi napravami. Poti običajno ustvari vodja kolesarjenja in jih izvozi v datoteko GPX ter pošlje ostalim udeležencem. Udeleženci datoteke GPX prenesemo v svojo Garmin napravo ali mobilno aplikacijo za navigacijo na telefonu. Na kolesarskih računalnikih Garmin na začetku kolesarjenja izberemo pot in pritisnemo gumb Start/Stop za začetek/zaustavitev dejavnosti (zgodovina se beleži le, ko časovnik dejavnosti teče). Navigacijska naprava nas usmerja

Garmin kolesarski računalnik, navigacija / Foto: Slavko Zupanc

po načrtovani poti. Po zaključenem kolesarjenju z istim gumbom zaustavimo dejavnost in shranimo. Podatki o prevoženi poti se na sodobnejših kolesarskih računalnikih Garmin samodejno prenesejo najprej v mobilno aplikacijo Garmin Connect na telefonu, nato še v spletno aplikacijo in v vse povezane spletne aplikacije.

Garmin Connect namreč lahko povežemo z različnimi spletnimi aplikacijami: Strava, Relive, Komoot, Bikemap

Strava je ena najbolj priljubljenih aplikacij, ki jo pozna že skoraj vsak kolesar in deluje kot družbeno omrežje, kjer vse svoje aktivnosti lahko delimo s kolesarskimi prijatelji.

Garmin Connect, načrtovanje proge / Foto: Slavko Zupanc

Praznik na pravem mestu

V Sorici je bil drugo septembrsko soboto Praznik drobnice na Škofjeloškem, hkrati pa po šestih letih tudi državno tekmovanje v striženju ovc. »Praznik je na pravem mestu,« je dejal župan Marko Gasser.

CVETO ZAPLOTNIK

Sorica – Praznik drobnice v Sorici je bil ena od aktivnosti v okviru projekta Iz drobnice, ki poteka v projektne partnerstvu petih lokalnih akcijskih skupin (LAS) in ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in slovenska država v okviru Programa razvoja podeželja 2014–2020. V projektne partnerstvu kot edina z Gorenjskega sodeluje LAS Loškega pogorja oziroma Razvojna agencija Sora, ki je skupaj z Društvom rejcev drobnice Škofja Loka tudi organizirala prireditve. V sodelovanju z Zvezo društev rejcev drobnice Slovenije je v okviru prireditve potekalo tudi enaindvajseto državno tekmovanje v striženju ovc. »Projekt Iz drobnice je namenjen razvoju reje drobnice ter predelave in trženja izdelkov iz drobnice,« je dejala vodja projekta Jerneja Klemenčič Lotrič in dodala, da so na prireditvi predstavili volno in volnene izdelke, mesne in mlečne izdelke in jedi iz mesa in mleka drobnice, prikazali pa so tudi obdelavo in uporabo volne.

Drobnica preprečuje zaraščanje

Ko je železnikarski župan Marko Gasser v uvodnem nagovoru izrekel udeležencem dobrodošlico v Sorici, je dejal: »Včasih so se ljudje od tu odseljevali, danes se vračajo nazaj, saj mir in bi-

Po šestih letih je bilo spet državno tekmovanje v striženju ovc. / Foto: Cveto Zaplotnik

pomembno, ker na tak način ohranjamo kulturno krajino. V veliki meri je prisotno tudi pašništvo, ob reji goved se odločamo tudi za rejo ovc, s čimer preprečujemo zaraščanje. Praznik drobnice je zagotovo na pravem mestu!«

Plačila še premalo spodbudna

»Reja drobnice stagnira,« ugotavlja rejec Janez Bogataj iz Dolenje Žetine, že tretji mandat predsednik Društva rejcev drobnice Škofja Loka, in dodaja, da je to posledica odnosa države in tudi staranja rejcev. Subvencije, ki jih dobivajo kot hektarska plačila, so premalo spodbudne, občasno imajo opravka tudi z volkom. »Na naši kmetiji

rejcev in le peččici je to glavna kmetijska dejavnost. Vsako leto organizirajo za člane strokovna predavanja, delavnice, predstavitve in ekskurzije. Sodelujejo tudi v projektu Razvojne agencije Sora z naslovom Iz drobnice. Zanimivo: član društva je že vrsto let tudi župan Marko Gasser, ki redi okoli osemdeset ovc. Kot je dejal, se z ovčerejo ukvarja zaradi ohranjanja krajine in za hobi. Nekdaj je ovce tudi sam strigel, zadnji dve leti pa za to najema izurjene strižce.

Vse v znamenju drobnice

Na prazniku drobnice je bilo vse v znamenju drobnice. Obiskovalci so si lahko ogledali trope ovc in strojno striženje ovc, okušali raz-

besedam, ki so jih drobnici namenili govorniki – Marko Gasser, župan Občine Železniki, Janez Bogataj, predsednik Društva rejcev drobnice Škofja Loka, Roman Savšek, predsednik Zveze društev rejcev drobnice Slovenije, Gašper Kleč, direktor Razvojne agencije Sora, Boris Grabrijan, direktor Krajskega parka Kolpa, Marjana Cvirn, urednica revije Drobnica in tajnica zveze društev rejcev drobnice ...

Državni prvak Andrej Škibin

Na državnem tekmovanju v striženju ovc, sicer že enaindvajsete po vrsti, ki so ga nazadnje pripravili pred šestimi leti, je bila udeležba bolj skromna – nastopili so

Janez Bogataj, predsednik Društva rejcev drobnice Škofja Loka / Foto: Cveto Zaplotnik

vanje v neokrnjeni naravi odtehtata vsako daljšo pot v dolino ter ponujata vse več možnosti ne le za bivanje, ampak tudi za delo. Ker so pod Ratitovcem pogoji za bivanje ostrejši kot marsikje v dolini, se je treba prilagajati na vseh področjih življenja, tudi v kmetijstvu, ki ga prebivalci ohranjamo kljub strmim predelom in visoki nadmorski višini. To nam je

je pred štirimi leti pokončal 39 živali,« je ob tem dejal Bogataj in dodal, da rejci zaradi volka zapirajo drobnico čez noč v ogrado, kar ni dobro, saj se drobnica zaradi visokih dnevniških temperatur najraje pase ponoči.

Društvo združuje okoli sedemdeset članov iz občin Škofja Loka, Železniki, Gorenja vas - Poljane in Žiri. Med člani je le deset večjih

Na »tržnici« je bila tudi ponudba izdelkov iz ovčje volne. / Foto: Cveto Zaplotnik

lične jedi iz mesa in mleka drobnice, med njimi tudi sladoled, si ogledali prikaz dela ovčarskega psa z ovčami, se sprehodili »po tržnici« s ponudbo volne in volnenih izdelkov ter mesnih in mlečnih izdelkov, si ogledali predelavo volne – česanje, predenje, tkanje, prislunili Pastircem in drugim pesmim, ki so jih zapeli Javorski pevci, ter izbranim

štirje tekmovalci, med njimi ni bilo nobenega z Gorenjskega. Sodniki so poleg časa, ki so ga tekmovalci porabili za striženje desetih ovc, upoštevali še število ureznin, kakovost striženja in ravnanje z živalmi. Državni prvak je postal Andrej Škibin, drugi je bil Urban Škander, tretji Alojz Novak in četrti Samo Pinter z gorske kmetije v občini Borovlje.

Volkovi morili v ograjenem pašniku

Volkovi so v bližini Krnice v ograjenem pašniku pokončali dve ovci in ovna, na Kupljeniku pa dve teleti. Naravovarstveni nadzornik TNP-ja je enega od volkov ustrelil.

CVETO ZAPLOTNIK

Krnica – Iz Civilne iniciative 71 so sporočili, da so prejšnji ponedeljek štiri volkovi v bližini Krnice, tik pod Pokljuko, napadli ovce na pašniku. Čeprav je bil pašnik ograjen z 1,8 metra vi-

lovišču s posebnim namenom (LPN) Triglav, med jutranjim obhodom lovišča opazil, da je na pašniku v Krnici, kjer se je paslo dvanajst ovc pasme dorper, nekaj narobe. Kaj kmalu je v vogalu pašnika opazil volka, ki je poskušal zapustiti

Odstreljeni volk na pašniku v bližini Krnice / Foto: ZGS – OE Bled

soko električno ograjo, ki je v lasti zavoda za gozdove in je namenjena zaščiti živali, so volkovi očitno prišli pod ograjo na pašnik in pokončali dve plemenski ovci in enega plemenskega ovna pasme dorper ter ranili tri

pašnik, a mu je visoka električna mreža to preprečevala. Ker je bilo v veljavi dovoljenje za odstrel, je volka odstrelil. Kasneje se je izkazalo, da je šlo za eno leto staro volkuljo iz lanskega legla, težko 26 kilogramov. Za od-

Kot je pojasnil Blaž Černe, je bil pogoj – trije škodni dogodki za odstrel enega volka v poključnem tropu – izpolnjen že ob koncu avgusta, takrat so dovoljenje za odstrel volka dobili v LPN Triglav in v loviščih lovskih družin Bled, Nomenj - Gorjuše in Stara Fužina. Po odstrelu volka v Krnici dovoljenje ne velja več, zdaj se škodni dogodki štejejo na novo.

ovce, med njimi eno hujše. Volkove je pri pokolu zasledil mimoidoči lovec in enega ustrelil, trije pa so pobegnili. V Civilni iniciativi so ob tem spomnili, da na vprašanje, ki so ga pred pašno sezono zastavili pristojnim, kako naj varujejo živali na paši, niso dobili odgovora.

Kot je pojasnil Blaž Černe iz blejske območne enote zavoda za gozdove, je naravovarstveni nadzornik Triglavskega narodnega parka (TNP), ki opravlja tudi lovsko čuvajsko službo v

strel so bili izpolnjeni vsi pogoji. Volk je bil namreč odstreljen ob napadu na drobnico, na pašniku, ki je bil zgledno zavarovan z visokimi električnimi mrežami, in odstreljen je bil mlajši volk. Očitno je bilo na delu več volkov, saj so bile ovce ob napadu močno objedene.

V petek je volk ali več volkov znova napadlo drobnico, tokrat v naselju Grabče, posledica je bila ena pokončana ovca. V nedeljo so na Kupljeniku pokončali dve teleti in poškodovali kravo.

Usposabljanje za uporabo aplikacije Sopotnik

Kranj – Javna služba kmetijskega svetovanja pri Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj vabi kmete jutri, v sredo, ob 19. uri na usposabljanje o uporabi aplikacije Sopotnik in fotoSopotnik. Usposabljanje bo potekalo po aplikaciji Zoom, vodil pa ga bo terenski kmetijski svetovalec Žiga Vogrin. Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja je namreč začela letos spremljati površine, za katere kmetje na podlagi zbirne vloge uveljavljajo različna plačila, s pomočjo satelitskih posnetkov, za komunikacijo s kmeti pa uporabljati aplikaciji Sopotnik in fotoSopotnik.

Službeno odšel v Italijo, a se ni vrnil

SIMON ŠUBIC

Kranj – V Kranju svojci že skoraj dva tedna pogrešajo 43-letnega Mitja Zupana. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, so kranjske policiste o pogrešanem Kranjčanu obvestili 11. septembra. Svojcem se je nazadnje iz Italije oglasil 7. septembra, so dodali.

Policisti prosijo javnost za pomoč pri njegovem iskanju, saj ga z dosedanjimi aktivnostmi niso našli. Pogrešani Mitja Zupan je visok 163 centimetrov, vitke postave in ima kratko postrizene redke lase. Nosi korekcijska očala. Policisti prosijo vse, ki bi karkoli vedeli o pogrešani osebi, da podatke sporočijo na najbližjo policijsko postajo ali Policijsko postajo Kranj na (04) 233 64 00 ali pokličejo na interventno

Pogrešani Mitja Zupan

/ Foto: PU Kranj

številko 113 ali anonimni telefon 080 1200. Pogrešane njegovi svojci in prijatelji iščejo tudi s pomočjo družbenega omrežja Facebook. Kot so zapisali, je odšel službeno v Taranto na jugu Italije, domov pa bi se moral vrniti prek Barija. Potuje sam v svojem črnem kombiju Volkswagen Multivan s kranjsko registrsko številko.

Dve smrti v gozdu

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka, Jezersko – V petek okoli 8. ure so škofjeloške policiste obvestili o nesreči pri delu. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, sta moška, stara 65 in 66 let, opravljala sečnjo dreves v gozdu. Med podiranjem je drevo padlo na 66-letnega moškega, ki je zaradi hudih telesnih poškodb na kraju nesreče umrl. Pomoč mu je nudilo zdravstveno osebje. Policisti so kraj zavarovali in opravili ogled, prisotna sta bila tudi dežurna preiskovalna sodnica in državni

tožilec. O nesreči so obvestili pristojne inšpekcijske službe.

V soboto okoli 9. ure pa je v gozdu pod Malim vrhom na območju Jezerskega umrl 76-letni tujec. Po podatkih policije je preminul s prijatelji odšel na lov. Med hojo mu je postalo slabo in se je zgrudil na tla. Lovci so takoj začeli temeljne postopke oživljanja, v nadaljevanju so mu pomoč nudili zdravstveno osebje in gorski reševalci z Jezerskega. Moški je kljub pomoči umrl, v dolino so preminulega prepeljali s helikopterjem Slovenske vojske.

Brez telefona v prometu

SIMON ŠUBIC

Kranj – V evropskem tednu mobilnosti se Avto-moto zveza Slovenije (AMZS) pridružuje kampanji mednarodne avtomobilistične zveze FIA Regija I za večjo varnost v prometu Drive with care (Spoštujmo drug drugega), ki opozarja na nevarnost uporabe mobilnih telefonov v prometu. Brez mobilnega telefona ne moremo živeti, a zakaj bi zaradi njega tvegali življenje, sprašujejo.

Cilj kampanje, ki se ji je pridružilo 35 avtomobilskih klubov iz 33 držav, je voznike, kolesarje in pešce opozoriti na nevarnosti, ki jih prinaša uporaba mobilnega telefona, dvigniti ozaveščenost, da

se zaradi uporabe mobilnega telefona med vožnjo, kolesarjenjem ali hojo povečuje tveganje za nastanek prometne nesreče, in na ta način zmanjšati število udeležencev v prometu, ki uporabljajo mobilni telefon.

»Obstaja štirikrat večja verjetnost za nastanek prometne nesreče, če bomo med vožnjo uporabljali mobilni telefon. Veliko voznikov telefon uporablja za navigacijo. Svetujemo, da cilj naše poti izberemo, še preden speljemo,« je poudaril Erik Logar iz AMZS. Čeprav je pri nas dovoljeno prostoročno telefoniranje med vožnjo, priporoča, da telefona vseeno ne uporabljamo, ker odvrta našo pozornost.

Jutri nadzor na avtocestah

Slovenska policija bo jutri na celotnem avtocestnem omrežju izvedla enodnevni poostren nadzor. Akcija je usklajena s policijami po vsej Evropi. Cilj je, da dan mine brez smrtnih žrtev v prometu.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Slovenski policisti se tako kot že nekaj let pridružujejo aktivnostim za večjo prometno varnost, ki ta teden (od 16. do 22. septembra) pod okriljem Evropske mreže prometnih policij (Roadpol) potekajo po vsej Evropi. Slovenski policisti bodo med drugim izvedli enodnevni poostreni nadzor na celotnem slovenskem avtocestnem omrežju. Nadzor bo potekal jutri, ko bodo tudi vse ostale članice Evropske mreže prometnih policij združile svoja prizadevanja v to, da bi dan minil brez smrtnih žrtev. Policija ugotavlja, da sta glavna vzroka za nastanek prometnih nesreč na avtocestah še vedno neprilagojena hitrost in vožnja na prekratki varnostni razdalji, ki bosta na jutrišnjem poostrenem nadzoru v središču pozornosti policistov, so napovedali na generalni policijski upravi (GPU).

V Evropi vsak dan na cestah umre 70 oseb, med dolgoročnimi cilji evropskih držav, tudi Slovenije, pa je

Policisti bodo jutri na avtocestah nadzirali predvsem hitrost vožnje in varnostno razdaljo. Slika je simbolična.

/ Foto: Gorazd Kavčič

t. i. vizija nič – nič smrtnih žrtev v cestnem prometu. Roadpolovi dnevi prometne varnosti bodo ta teden pod geslom ZeroMeansLife (Nič pomeni življenje) namenjeni zlasti nagovarjanju strokovne in laične javnosti, naj se aktivno vključi v izobraževalne in preventivne dejavnosti, s katerimi bi okrepili zavedanje, da lahko že

z majhnimi spremembami svojih navad (dobrim zgledom drugim udeležencem, vožnjo po omejitvah hitrosti idr.) veliko prispeva k izboljšanju varnosti cestnega prometa.

Namen aktivnosti je še vedno usmerjen tudi v cilj, da na ravni celotne Evrope na izbrani dan (letos 20. septembra) zabeležijo čim

manjše število umrlih v prometnih nesrečah. »V Sloveniji nam je ta cilj v preteklih letih že večkrat uspelo izpolniti. Nazadnje lani in predlani, ko med enodnevnim usklajenim nadzorom za posledicami prometne nesreče na naših cestah ni umrl nihče, kar dokazuje učinkovitost take akcije,« poudarja jo na GPU.

Novost letošnje kampanje je Roadpolov fotonatečaj. Sodeluje lahko vsak, ki bo do 22. septembra na Facebook, Instagram ali Twitter naložil eno ali več fotografij na temo prometa, prometne varnosti, prometne kulture in ozaveščanja udeležencev ter pri tem navedel ključnik #zeromeanslife in Roadpolovo ime @roadpol.eu. Fotografije lahko pošljete tudi na naslov media@roadpol.eu. Zmagovalne fotografije bodo vključene v kampanjo prihodnje leto.

Kampanja se sicer prepleta z Evropskim tednom mobilnosti, ki prav tako ta teden poteka v številnih slovenskih občinah z namenom spodbujanja trajnostne mobilnosti.

Na Brani skala padla na plezalko

Med plezanjem po pobočju Brane je na alpinistko padla skala, tuji pohodnik si je pri slapu Peričnik zvil gleženj, na Veliki planini je krava poškodovala dve osebi ...

SIMON ŠUBIC

Kamniška Bistrica – Tudi zadnji konec tedna se je zgodilo več nesreč, zaradi katerih so posredovali gorski reševalci. Samo v nedeljo so izvedli pet intervencij. Začelo se je že dopoldne, ko je ob 10.45 med plezanjem po pobočju Brane skala padla na plezalko. Posredovali so gorski reševalci iz Kamnika in dežurna ekipa Gorske reševalne službe (GRS) Brnik. Poškodovano plezalko so oskrbeli in s helikopterjem Slovenske vojske prepeljali v ljubljanski klinični center. V dolino so s helikopterjem prepeljali tudi nepoškodovanega splezalca.

V nedeljo ob 13.25 si je tuji pohodnik na območju slapa Peričnik zvil gleženj in ni mogel sam sestopiti v dolino. Gorski reševalci GRS Mojstrana so ga na kraju poškodbe oskrbeli, prenesli v dolino in predali reševalcem. Pol ure kasneje je na planini Klek osebo obšla slabost. Posredovali so gorski

reševalci GRS Radovljica in dežurna ekipa Helikopter-ske nujne medicinske pomoči na Brniku, ki je obolelo osebo s helikopterjem Slovenske vojske prepeljala v jeseniško bolnišnico. Nekaj minut čez 14. uro je tudi nad planino Lipanca planinca obšla slabost. Ponovno so posredovali gorski reševalci GRS Radovljica, aktivirali so tudi dežurno ekipo GRS na Brniku. Obolelo osebo so gorski reševalci zaradi slabih vremenskih razmer prenesli do mesta, kjer ga je lahko prevzel helikopter Slovenske vojske in ga prepeljal na zdravljenje v ljubljanski klinični center. Okoli 17.30 pa je občanko v gozdu nad Goško ravno poškodoval hlod. Tudi tokrat so posredovali člani GRS Radovljica z dežurno ekipo GRS na Brniku, ki je poškodovanko s helikopterjem Slovenske vojske prepeljal v jeseniško bolnišnico.

V soboto nekaj pred 13. uro pa je na Veliki planini krava poškodovala dve osebi.

S helikopterjem Slovenske vojske so z gora prepeljali pet poškodovanih oz. obolelih planincev. / Foto: Gorazd Kavčič

Prvo pomoč so poškodovanima nudili gorski reševalci GRS Kamnik, pri njunem transportu v dolino pa so reševalcem Nujne medicinske pomoči Kamnik pomagali kamniški prostovoljni gasilci. Že dopoldne si je na Kredarici pohodnica poškodovala nogo. S helikopterjem Slovenske vojske so jo

prepeljali v jeseniško bolnišnico.

V petek zvečer je pri sestopu s Prisanka pohodnik zašel s poti, v četrtek pa sta se na opuščeni poti z Vitranca zaplezala tuja pohodnika. V obeh primerih so izgubljeni pohodnike poiskali gorski reševalci GRS Kranjska Gora.

Razgled

GG

KRALJICA MALINA

Na 65. tradicionalnem Kravjem balu v Bohinju se je trlo obiskovalcev. Izbrali so tudi najlepšo ciko 2023, tako so bohinjske planine dobile svojo kraljico. Ta prihaja s planine Velo polje in sliši na ime Malina.

Alenka Brun

Kravji bal je najstarejša prireditev, ki je bila do petdesetih let predvsem praznik za domačine, ki so se skupaj s planšarji in gostinci veselili ob koncu turistične in pašne sezone. Že več kot šestdeset let prireditev sedaj organizira Turistično društvo (TD) Bohinj. Na njej sodelujejo planšarji, ki z višje ležečih planin pospremiijo v dolino okrašene trope živine in na ramenih prinesejo »basengo«, kar je vse, kar potrebujejo za izdelavo sira in druge stvari, ki so potrebne za življenje na planini. V idiličnem Ukancu je ravno sprevod krav s planin tisti del Bala, ki vsako leto privabi ogromno število obiskovalcev – domačih in tujih. Vedno pa organizatorji poskrbijo tudi za bogat spremljevalni program ter za dobro domačo hrano in pijačo. Tokrat smo prisluhnili Godbi Bohinj, nastopila pa je tudi Mengeška godba, zaigrali sta celo skupaj in tako navdušili, da je občinstvo

Kraljica bohinjskih planin, cika Malina, je med »lepotnim« sprehodom pokazala tudi svoj karakter. / Foto: Alenka Brun

zahtevalo »repete«. Odličен Ansambel Saša Avsenika je vedno recept za dober obisk, zaplesali so člani FS KD Bohinj, FS COF iz Ljubljane in FS KUD Triglav. Z nežnimi zvoki melodij je okolico pobožal znani gorenjski citrar Dejan Praprotnik. Na oder je vabil še Ansambel Razgled, niso manjkali niti plesni ritmi Divjega zahoda. Ljubitelji srečelova pa so z nekaj sreče lahko zadeli zanimive in uporabne

dobitke, glavna nagrada pa je bil 25-kilogramski Odolnjekov hlebec sira. Srečno roko pri tej srečki so imeli domačini, saj je hlebec ostal v Bohinju.

Kravji bal je letos drugič povezoval Klemen Bučan, publiko sta nagovorila tako domači župan Jože Sodja kot predsednik turističnega društva Boštjan Mencinger, vrhunec dneva pa je z razglasitvijo kraljice bohinjskih planin, najlepše med

cikami, skupaj z dr. Metko Žan Lotrič obelodanil Igor Stanonik, vodja oddelka za živinorejo na KGZS, Zavodu Kranj. Dr. Lotričeva je bila tokrat deležna tudi posebne zahvale s strani bohinjskih rejcev. Matjaž Hribar, strokovni vodja za cikasto govedo, pa je občinstvu predstavil govedo, ki je edina slovenska avtohtona pasma, Bohinj pa zibelka cike.

Med sicer štirimi najlepšimi iz tropov s planine Zajamniki, Velega polja, Krstenice in iz Konjske doline so bile cike Nada, Malina, Murka in Srna. Murka je s svojimi 19 leti dobila še naziv spremljevalke letošnje kraljice, največji zvonec za kraljico bohinjskih planin letošnjega Kravjega bala pa si je prislužila Malina iz tropa s planine Velo polje. Po vseh kravjih standardih za omenjeno govedo je bila tako to letos lepotica med cikami.

Ob vsem videnem in nepregledni množici obiskovalcev lahko zaključimo, da je Kravji bal res pravi bohinjski praznik, a tudi ostali prebivalci Slovenije so ga vzeli za svojega.

Pospremiijo so Mlakarjev trop s planine Zajamniki: Žiga Mlakar in David Zalokar ter Žiga in Žan Vesel / Foto: Alenka Brun

Sara Žagar Hribar in Murka s planine Krstenica / Foto: Alenka Brun

Zaigrali so domača godba in Mengšani / Foto: Alenka Brun

Dejan Praprotnik / Foto: Alenka Brun

S tropom s Krstenice so prišle tudi Damjana Pazlar, Urša Skumavec in Alenka Senica. / Foto: Alenka Brun

Dobrodelna koncerta v Kamniku in Škofji Loki

V četrtek, 21. septembra, ob 20. uri pripravljajo v Športni dvorani Trata Dobrodelni koncert za obnovo domov na Škofjeloškem. Večer bo popestrila vrhunska glasba, ki bo prepletala različne žanre in prinašala neponovljivo glasbeno doživetje. Nastopili bodo: Nina Pušlar, Jan Plestenjak, Grega Skočir, Ansambel Saša Avsenika, Pero Lovšin, Aco Biščevič in glasbeniki Glasbene šole Škofja Loka. V spremljevalni skupini bodo tokrat Jaka Strajnar, Toni Humar, Luka Vehar in Tomaž Hostnik, dobrodelni večer pa bosta povezovala televizijka in radijec Monika Tavčar ter Nejc Jemec. Tudi v Športni dvorani Kamnik pripravljajo dobrodelni koncert, na sporedu bo konec meseca, 30. septembra. Organizira ga Zavod za turizem in šport Kamnik, naslovili so ga preprosto Koncert za Kamnik. Njihovemu povabilu so se odzvali: Orkester Slovenske vojske, Alenka Godec, Nuša Derenda, Tinkara Kovač, Irena Yebuah Tiran, Rudi Bučar, Marko Vozelj, Zala Smolnikar in skupina Katrinās.

Likovni natečaj za otroke

Razvojna agencija Sora v okviru projekta Vodni viri Škofjeloškega organizira likovni natečaj za otroke z istoimenskim naslovom, s katerim želijo ozaveščati prebivalce o pomenu ohranjanja in varovanja vodnih virov ter pomembnosti ohranjanja snovne in nesovne dediščine, povezane z vodnimi viri na Škofjeloškem. Ustvarjajo lahko prosto ali na temi Vodni junak in Reka Sora. Na likovnem natečaju lahko otroci in mladi sodelujejo v treh kategorijah: vrtec in 1. razred osnovne šole, od 2. do 5. razreda osnovne šole in od 6. do 9. razreda osnovne šole. Natečaj je namenjen otrokom in mladim z območja občin Gorenja vas - Poljane, Škofja Loka, Železniki in Žiri. Likovna dela sprejemajo do 8. novembra, rezultate pa bodo objavili 15. novembra. Najboljša likovna dela bodo nagrajena in objavljena na spletni strani in Facebook profilu Razvojne agencije Sora.

PESMI MLADIH

Pravljica

Včeraj ni danes
in danes
ni včeraj.

Sneguljčica
kljub ogledalu
je najlepša.

Princeska
na zrnu graha.
išče razloge za srečo.

Vendar to ni
pravljica.
Je resnica.

Trnuljčica spi
in čaka
razodetje.

Bila bi
vsakega po malem,
danes, jutri.

Manca

Če si resnično želimo, vsak od nas lahko živi v pravljici. Odvisno od nas, če si vse to znamo pričarati. Danes je danes in jutri je nov dan, le kdo ve, kaj vse nam lahko prinese. Meta.

SKUPAJ ZA RISE

V ljubljanskem Kinodvoru so pretekli teden premierno prikazali nov dokumentarni film Skupaj za rise, ki govori o prizadevanjih projekta LIFE Lynx za rešitev risov pred ponovnim izumrtjem. Obenem so predstavili tudi novi knjigi o risih za otroke.

Mateja Rant

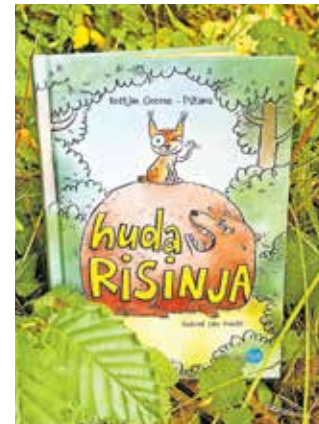
V okviru projekta LIFE Lynx so v Slovenijo in Hrvaško v preteklih letih pripeljali 18 risov, ki bodo osvežili kri in populaciji pomagali preživeti, saj največjo grožnjo za rise predstavlja parjenje v sorodstvu, so pojasnili na Zavodu za gozdove Slovenije. Pri projektu so se povezali strokovnjaki, razi-

skovalci, naravovarstveniki in lovci iz petih evropskih držav, ki si skupaj prizadevajo rise rešiti pred ponovnim izumrtjem. Aktivnosti projekta sta s kamero spremljala snemalca in režiserja filma Timotej Vrtnik in Gregor Šubic. Film je nastajal pet let, od leta 2019 dalje, ko so v okviru projekta LIFE Lynx v Slovenijo preselili prvega risa, Goruja.

Kot so pojasnili na zavodu za gozdove, ima prvi doseljeni ris Goru že vsaj tri legla,

na Gorenjskem pa prvič s telemetrijo spremljajo tri Julijine mladiče iz istega legla, za katere verjamejo, da jim bodo dali zanimive podatke o gibanju in zadrževanju populacije v alpskem območju. V okviru projekta pa so potekale tudi številne druge aktivnosti, prek katerih so si prizadevali projekt in rise predstaviti javnosti.

»S programom Mladi varuhi risa so bili v projekt aktivno vključeni mladi iz devetih slovenskih šol, prek lokalnih posvetovalnih skupin pa so v projektu sodelovali prebivalci z območij izpustov risov v naravo.« Poleg že omenjenega dokumentarnega filma Skupaj za rise so pred petimi leti predstavili tudi dokumentarni film Risova pot, v sodelovanju s priznanim slovenskima avtorjema Deso Muck in Boštjanom Gorencem - Pižamo pa so v sklopu projekta strokovno podprli še izdajo dveh otroških knjig o risih: Pogumni Maks in Huda risinja.

V sklopu projekta sta izšli tudi otroški knjigi o risih.

/ Foto: Boštjan Gorenc Pižama

Pogumni Maks / Foto: Primož Šenk

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKJE • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKJE

KLANJSKA DOLGA MIZA (2)

Alenka Brun

Prisotne je navdušil pozdrav iz kuhinje, ki je pripovedoval zgodbo jeseni – uvodne takte v kulinarčni večer so zaupali Alešu Kristanu s Kmetije odprtih vrat Pr' Končovc. Tako so bile v barvah jeseni postrežene izbrane hišne paštete, domača šunka in ostali izbrani lokalni okusi. Navdih za hladno jed, pripravljeno iz lokalnih

sestavin, je v bližnjehodni kuhinji poiskal kuharski šef Jorg Zupan. Postregel je jagnječji tatar po libanonsko z mešanico začimb, t. i. baharatom, in stepenim kajmakom. Pod toplo predjed se je podpisal Igor Jagodic, »glavna kuharica« ljubljanskega Strelca. Ravno v teh dneh bomo izvedeli, ali bo Igor Jagodic ponovno med prejemniki Michelinove zvezdice, tokrat za leto 2023. Na krožniku je kraljeval skutni cmok, lepo so ga dopolnili gobova krema, go-

bov žele, vložene gobe, zelišča, omaka iz piva in pinjenca. Glavna jed pa je bila delo Uroša Gorjanca iz Gostilne Krištof, ki je bila v preteklosti prejemnica Michelinove t. i. zelene zvezdice. Gorjanc pravzaprav ne skriva, da mu je ta celo ljubša kot pa rdeča. Kako bo letos, do znano kmalu. On je pripravil file kunca v hrustljavih drobtinah z gorenjsko slanino, gorčičnim »vinaigrette« z jabolki, bučnim pirejem, jabolčno terino z bučo, jabolčno masleno omako. Za sladico je na mizo prispel krožnik Tomaža Polenca, ki z ženo Barbaro vodi Kavarno in restavracijo Brioni v Kranju. Poimenoval ga je Poletna višnja. Gostje so dobili monoporcijnsko tortico s kislom smetano, družbo pa so ji na krožniku delale flambirane višnje v lokalnem žganju in višnjeve sorbet. Veganska različica menija pa je pri pozdravu iz kuhinje ponujala jesensko poezijo gorenjske zelenjave, sledil je zelenjavni »tatarc«, potem je prišla na mizo polenta v družbi gob, zelišč in

piva, za glavno jed je bil veganski »mesni« krožnik iz grahovitih vlaknin s takosom iz ohrovtva, bučnim pirejem in vegansko dvojno močno omako, sladica pa je pač Poletna višnja, a v veganski preobleki.

Za glasbo v ozadju večerje je skrbela akustična zasedba Artistik, prisotnim pa so se med samo večerjo predstavili tudi izbrani kmetovalci iz Kranja in okolice, ki so na domačijah pridelali oziroma predelali sestavine za postrežene jedi. Nekaj besed o svojem delu in pomenu lokalne preskrbe so tako povedali Dragica Štirn (Kmetija Štirn), Ana Krč (Kmetija Krč), Primož Krišelj (Ekološka kmetija Pri Šuštarju), Jure Žerovnik (Kmetija pr' Krakovc) in Teja Podjed (Mlekarstvo Podjed).

Za vinsko spremljavo je poskrbela Hiša dobrih vin Koželj, nekatere je najbolj navdušilo štajersko suho oranžno vino Ducal, laški rizling Amphora, medtem ko je bil drugim bolj všeč Steyerjev polsladki dišeči traminec, ki

File kunca v hrustljavih drobtinah z gorenjsko slanino, gorčični »vinaigrette« z jabolki, bučni pire, jabolčna terina z bučo, jabolčna maslena omaka / Foto: Alenka Brun

so ga seveda postregli k sladici. Pri pozdravu iz kuhinje so stregli penino Medot brut 48, hladno predjed je pospremil Rose Klasik Darsonca iz Goriških brd, glavno pa modra frankinja Turn Classic iz Kleti Krško. Smo pa že med uvodnimi nagovori med publiko opazili tudi vinsko kraljico Slovenije Majo Pečarič, ki je sicer Kranjčanka, vendar se med

očetovimi trtami na Dolenjskem dobro znajde.

In za konec: Od vseh treh kranjskih dolgih miz, se mi zdi, da je bila tokratna najboljša. Res da so bila pod imena jedi podpisana tudi zveneča kuharska imena, vendar jim je tudi poroka z vini uspela. To pa seveda pomeni, da se je pričakovanje glede menijev in vin za naslednjo Kranjsko dolgo mizo ravnokar zvišalo.

Poletna višnja v dveh izvedbah: za tiste z izbranim veganskim menijem in tiste, ki so izbrali mesnega

/ Foto: Alenka Brun

PRAZNOVANJA

TRADICIONALNO Z NAKELSKIMI JUBILANTI

Nika Toporiš

Župan Občine Naklo Ivan Meglič v sodelovanju z nakelskim društvom upokojencev nekajkrat letno organizira srečanje jubilarov, ki praznujejo osemdeset, devetdeset in več let. Nazadnje so se sestali v četrtek, 14. septembra, ko se je v gostilni Marinšek sku-

paj z županom Občine Naklo in predsednikom Društva upokojencev (DU) Naklo Jožetom Kajinom ter tajnico Slavko Jelenc družilo kar 25 jubilarov. Kot je povedal nakelski župan, so se na tokratnem srečanju zbrali s posamezniki, ki so visoke jubileje praznovali v času od maja do septembra. »To je že več let stalna praksa občine in menim, da je to tudi odlična način, da se jim kot občina zahvalimo za vse,

kar so prispevali k temu, da je naša občina danes taka, kot je. Na ta način se z občani bolj spoznamo, družimo in zblizujemo.« je pojasnil župan Meglič. Prijetno kosilo so s kulturnim programom dopolnili tudi folklorniki nakelskega upokojenskega društva, ki so za zbrane pripravili pester nabor pesmi. Med jubilarji je bila najstarejša Marjeta Pintar, ki je v juliju praznovala častitljivo 101 leto. Sreča-

nja so se poleg nje udeležili še: Stanislav Balantič, Matej Balantič, Marija Črnilec, Ladislav Eržen, Marija Hkavc, Jožef Jošt, Stanko Košnik, Bernardka Legat, Marija Markič, Marija Mohorič, Ana Perne, Sonja Podobnik, Nada Prelogar, Franc Pretnar, Zofija Ravnihar, Alojz Stopar, Marija Stopar, Alojz Škrjanec, Janez Štilec, France Tomc, Ema Trampuž, Terezija Uranič, Felicita Petek in Marija Semenič.

Tudi na tokratnem srečanju ni manjkalo dobre volje, klepetanja in izmenjevanja izkušenj. / Foto: Gorazd Kavčič

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Služba«

Dobila sem podaljšano pogodbo. Kako kaže za naprej, kar se tiče napredovanj, ali mi bo opravljena fakulteta prišla prav? Kako me v službi sprejemajo sodelavci in direktor? Hvala in lep pozdrav.

Sem vesela za vas, da napredujete na celi črti. Izobrazba bo vsekakor prišla zelo prav, morda ne takoj, kasneje pa zagotovo. S sodelavci imate in boste imeli lep odnos, iskren. Direktor že sedaj vidi vaše potenciale, tako da bodite brez skrbi. Lep pozdrav.

»Služba«

Zanima me, ali bom imela priložnost v življenju videti veliko oz. prepotovati veliko sveta. Bo partner, ki mi je usojen, rad z

mano hodil na potovanja? Bom dovolj samozavestna, da bi na potovanje odšla sama oz. si organizirala potovanje? Na primer potovanje v ZDA, ki je moja večja želja in za katerega upam, da se mi kmalu uresniči.

Pogled v karte mi pokaže, da boste v življenju veliko potovali. Tudi kasneje, ko si boste ustvarili družino, vas to ne bo oviralo. Vedno pa se boste vračali nazaj domov. Prva destinacija je tam, kjer si najbolj želite, in sicer Amerika. Prva pot je z družinskim članom, takoj naslednja pa s srčno osebo. V obeh primerih se boste imeli zelo lepo. Dobro se zavedate, česa si želite, in temu primerno boste tudi delovali, ne glede na druge okoliščine. Znali boste pos-

krbeti zase in svoje cilje oziroma želje. Srečno.

»Potovanja«

Zanima me, ali bova s kolegico, z mami ali z bodočim partnerjem kdaj odpotovala s to agencijo oziroma odkrivala koticke sveta z agencijo, s katero odpotujem na Madeiro? Nad potovanjem boste več kot samo navdušeni. Radi se boste vračali in prav je tako. Dom je tam, kjer se počutimo dobro in vam osebno zelo veliko pomeni. Lahko gremo samo s prstom po zemljevidu ali pa tako kot vi, vstanemo in gremo obiskat in spoznat svet iz prve roke. Lep pozdrav.

»Novo leto«

Kot ste rekli, nad Madeiro sem bila zelo navdušena, imeli ste prav, Zanima pa me, kam me popelje pot sedaj, kdaj bom zopet odšla na kakšno potovanje, kam odletim poleti na dopust. Se pravi, zanima me, katera država bo naslednja in kdaj.

Namen imam iti na novoletno zabavo v tujino. Zanima me, ali se bo vse skupaj sešlo z načrtovanimi obveznostmi na fakulteti.

Vesela sem za vas, da znate poskrbeti zase, da se imate lepo. S fakulteto bo šlo tako, kot mora iti, brez skrbi, nič niste v zaostanku. Vse bo ob pravem času. Kot sem že rekla oziroma napisala, je naslednja pot ali morda druga Amerika. Potovanje bo naslednje leto v začetku meseca avgusta. Praznovanje ob koncu leta bo nepozabno, in kot je videti, boste v tem času spoznali srčno osebo. Ne boste hiteli, ampak si boste vzeli čas, kajti dobro se zavedate, da se čez zid ne more iti. Novo leto vam bo obeležilo marsikaj za nazaj, ne smete pa se preveč poglobljati v to, kaj vse ste že doživeli, ampak samo v to, česa še niste. In pot je vedno samo naprej, ne nazaj. Želim vam vse dobro in srečno na potovanjih.

Trikrat vse najboljše

Ob glavni cesti skozi naselje Visoko smo pred časom naleteli na zanimiv rojstnodnevni mlaj. Pripovedoval je zgodbo o treh slavljenkah. Izobešana številka šestdeset je bila pomnožena s trojko, na precej velikem plakatu pa je bilo poleg portretov – dojenčic in danes – napisano voščilo Mariji, Alenki in Cirili, za njihov rojstni dan, ki so ga praznovali letos avgusta.

Novorojenčki

V zadnjem tednu se je v kranjski porodnišnici rodilo 23 novorojenčkov, od tega 9 dečkov in 14 deklic. Najlažja je bila deklica, ki je tehtala 2418 gramov, najtežji pa deček, ki mu je tehtnica ob rojstvu pokazala 4306 gramov. Na Jesenicah se je rodilo 18 novorojenčkov, od tega 9 deklic in 9 dečkov. Najtežji je bil deček s 4430 grami porodne teže, najlažja pa deklica, ki ji je babica natehtala 2970 gramov.

Mladoporočenci

Na Bledu so se 9. septembra 2023 poročili: Luka Benjamin Lotrič in Anita Kepic, Matej Biček in Maruša Lazar ter Igor Todorovič in Klara Grilc.

LAŽJI SUDOKU

3		5		2		7		1
	7		5					8
6				4	8			9
		3		9				7
9		8	4		3	2		6
	1			6		5		
5			6	1				8
	4				9			3
1		2		8		4		5

Rešitev:

9	9	7	2	8	2	6	1	
4	6	1	6	5	7	9	9	
8	7	6	7	1	9	7	5	
6	6	9	2	9	8	8	1	7
9	1	2	6	7	8	5	5	
7	2	9	6	1	6	9	2	
6	6	8	7	7	1	2	9	
2	9	1	6	1	6	5	2	
1	7	2	9	7	6	6	5	

TEŽJI SUDOKU

1	9							7	5
	2		3		7			9	
			1		5				
		6	7	2	1	5			
		2					3		
		5	6	3	9	7			
			9		8				
	5		4		3			8	
4	7							5	3

Rešitev:

6	6	9	1	2	8	7	7		
9	9	1	7	6	5	2	2		
2	7	8	5	6	1	9	6		
2	1	2	6	8	9	5	7	8	
6	9	6	7	8	2	1	7		
8	7	5	1	7	9	6	6		
7	2	5	6	1	2	9	9		
1	6	7	9	6	7	2	5		
5	7	2	7	8	6	1			

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil B. F.

OD ŠANKA DO ŠANKA, 2. DEL

Česar nimaš, ne moreš deliti

MILENA MIKLAVČIČ

usode

»... Potem pa se je zgodilo nekaj, kar me je zelo pretreslo. Adolf mi je nekoč dejal, da bo zvečer, ko bomo zaprli vrata, gostil nekaj prijateljev, ki bi me radi videli golo. Njegova želja me je zelo prestrašila. Kako, golo?! Zakaj?«

Julijana ves dan ni spravila vase niti grizljaja. S strahom je čakala, da bo ura odbila enajsto zvečer, ko bo prepuščena na milost in nemilost Adolfovim prijateljem.

»Prej, preden smo zaprli, me je poklicala v kuhinjo gostilničarka in mi ponudila rožnat 'šlafrok'. Narejen je bil iz nekakšne zelo lahke pene, spredaj so bili pa gumbi ... Da se boš hitreje slekla, mi je še rekla. Danes, ko so drugi časi, bi kdo rekel, da je bil osmi marec, ko se je vse skupaj dogajalo, izbran s posebnim pomenom. Češ moški so me hoteli ponižati.

Pa ni bilo čisto tako. Tisti večer so vaški gasilci organizirali veliko osmomarčevsko žensko zabavo v svoji sindikalni dvorani, pa so bili možje zato svobodni in so lahko počeli, kar so želeli. Gostilna je bila prepolna, vino je teklo v potokih. Tistih trenutkov ne bom nikoli pozabila, tako sram me je bilo! Ne vem, koliko časa je trajalo slačenje, dolgo ne, a ko sem na mizah obstala gola, sem si pokrila obraz z dlanimi in zajokala. Je možkim postalo nerodno, ker so jo hitro pobrali domov? Adolf mi je dal nekaj denarja z besedami, da bom morala biti naslednjo soboto spet na voljo. Nič mu nisem odgovorila. Sredi noči sem pobrala svoje ubogo imetje v kovček, se izmuznila v gostilno ter iz predala, kjer smo hranili dnevni izkupiček, pobrala ves denar. To sem naredila brez slabe vesti. Zdelo se mi je, da mi je pripadal. Leta, ki so sledila, niso bila lahka. Najprej sem, spet na pol zastonj, pazila na otroke, potem sem pomagala pri spravljanju lesa iz gozda, skoraj eno leto sem pomagala nekemu fotografu v temnici, kjer sem razvijala fotografije. Zaposlitve nisem iskala, ker nisem imela dokumentov. Še zdravstvene izkaznice ne, kaj šele osebne dokumente. Po spletu okoliščin sem našla delo pri neki oficirski družini v Kranju. Skrbela sem za dva otroka, čistila stanovanje in pazila na starejšega gospoda (pravega lastnika stanovanja), ki je bil precej demenčen, včasih tudi nasilen. Stara sem bila že dvaindvajset let. Gospa je pogosto hodila po nakupih v Avstrijo. Ko me je nekoč povabila s seboj, sem ji povedala, da nimam

nobnih dokumentov. Do konca življenja ji bom hvaležna, da je naredila vse, da sem jih dobila. V zameno za ves trud sem ji skoraj eno leto delala brez plačila. Nisem imela prijateljev, kam bi pa lahko šla, kdo bi mi dal kakšen nasvet? Nihče. A potem se je tudi meni nasmehnila sreča. Moja oficirska družina, ki mi je kljub vsemu zelo prirasla k srcu, se je začela počasi pripravljati na odhod. Bližalo se je leto 1990, iz pogovorov sem ujele marsikaj. Saj ne da bi sovražili Slovenijo, zdelo se jim je, da bi bilo zanje bolje, če bi odšli domov. Enkrat v aprilu so mi povedali, da bo stanovanje prevzel nov najemnik. Predstavili so me Danilu in Tončki, ki sta se strinjala, da skupaj s stanovanjem 'prevzameta' tudi mene. Ob selitvi sta s seboj pripeljala tudi ogromno knjižnico. Začela sem brati knjige. To sem počela vsako minuto, še ponoči, če le nisem bila preveč utrujena. Včasih je pri nas prebival Mirko, Tončkin brat. Na račun moje bralne vneme se je zmeraj šalil. Bil je samski, žena mu je ušla z drugim, zato je bil precej zagrenjen. Z menoj se je pa rad pogovarjal. Popravil je kolesa, televizorje, skrbel za traktorje, ukvarjal se je tudi z mizarstvom, saj je, ko je bil ravno dobre volje, izdeloval lesene mize, ki so jih poznali daleč naokoli. Nekoč me je prosil, če bi prišla tudi k njemu malo pospraviti. Pa sem šla. O, v kakšnem svinjaku je živel, pa je imel lepo hišico! Skupaj sva jo prepleskala, zamenjal je vrata in nekaj dotrajanih oken, kar sam je naredil tudi kopalnico. 'Samo ženske se mi manjka!' mi je omenil, ko me je peljal nazaj domov. Nisem

ga imela rada, sploh vedela nisem, kaj bi to lahko pomenilo, saj me ni nihče naučil. Zmeraj sem bila dobra le za delo. S težkim srcem sem se poslovala od Danila in Jožice ter njunih sinov, saj sem se kar malo navezala nanje. Ob slovesu sem lahko s seboj odpeljala knjige, ki sem si jih sama izbrala. Mislim, da te bo zanimalo, kakšna je bila moja prva intimna izkušnja. Poskušala sva, pa nama ni uspelo. Bilo nama je nerodno, mene je bilo še zelo sram, pa še slabo sva se poznala. Na srečo se je malo pošalil, pa je zadrega izgnila. Nikoli mu nisem omenila, a zelo rada bi doživela kaj podobno lepega, kot sem brala v knjigah. Pri mojih petintridesetih, že v svobodni Sloveniji, nama je uspelo, da sva zaplodila sina. Bila sem tri mesece noseča, ko so me obvestili, naj pridem uredit očetov grob. Na pokopališče so neznanci razdeljali srbske grobove. Šele ob tej novici mi je kapnilo, da je bil oče pravzaprav po rodu Srb. V dvajsetih letih, kar sem odšla, se je rojstni kraj zelo malo spremenil. Mama je ležala na smrtni postelji in me ni prepoznala. Bila je zelo umazana, rjuhe, na katerih je ležala, so bile umazane. Nič nisem čutila do nje. Sosedji, ki jo je varovala, sem pustila dovolj denarja za pogreb in za ureditev groba. Na poti domov sva z Mirkom želela zaviti še v gostilno, kjer sem nekoč služila. Bila je zaprta. Povedali so mi, da je gospa umrla, Adolf pa je bival pri hčerki. Vse se vrača, vse se plača, sem si rekla. Z Mirkom se dobro razumeva, sin nama je v veselje. Sem kar zadovoljna, čeprav bi bila rada tudi srečna, a ne znam biti.«

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA KATJA DOLENC

Krompir ima vrsto hranilnih snovi in ga lahko pripravimo na številne načine. Njegove viskovredne rastlinske beljakovine so v kombinaciji z živalskimi beljakovinami iz skute, jajc ali sira najboljši nadomestek mesa. Če je krompir pridelan biološko, ga je koristno jesti z lupino vred, saj je pod njo največ vitaminov in mineralnih snovi.

Krompirjeva pita

Potrebujemo: 1 kg krompirja, 120 g rezin mortadele, 120 g pikantne salame, 125 g mocarele, 125 g ovčjega ali kozjega sira, 125 g edamca, 120 g mleka, maslo, 80 g parmezana, krušne drobtine in sol.

Skuhamo cel krompir. Kuhanega odcedimo in ohladimo. Debelejšo rezino mortadele, rezine pikantne salame ter vse tri vrste sira narežemo na kockice. Olupljen krompir zmečkamo, nato mu dodamo parmezan, maslo in kocke treh sirov, mleko, mortadelo in pikantno salamo. Razžvrkljajmo jajci in jih dodamo zmesi ter vse skupaj dobro premešamo. Namastimo pekač in ga posujemo s krušnimi drobtinami. Krompirjevo maso razporedimo po pekaču, prekrijemo z drobtinami in dodamo nekaj koščkov masla. Pečemo 20 minut v ogreti pečici na 200 °C.

Krompirjeva solata s paradižnikom

Potrebujemo: 250 g krompirja, večji paradižnik, 1 rdečo čebulo, olje, sol, poper in kis.

Skuhamo cel krompir, z olupkom vred, nato ga odcedimo in pustimo, da se ohladi. Ohlajenega narežemo na kocke, enako narežemo paradižnik in ju skupaj na hitro popražimo na olju. Solimo in popramo. Čebulo olupimo in narežemo. Primešamo jo krompirju in paradižniku, posodo pa nato takoj odstavimo z ognja. Solato damo v skledo in pustimo, da se ohladi. Ohlajeno po potrebi še solimo, popramo in dodamo nekaj kapljic kisa. Po želji lahko uporabimo tudi poper v zrnju.

Krompirjevi zrezki s sirovo omako

Potrebujemo: 800 g krompirja, 50 g slanine, 100 g gob (šampinjoni), čebulo, 2 jajci, sol, poper, majaron, 3 žlice drobtin, maslo, olje za cvrtje, 2,5 dl sladke smetane, 150 g gorgonzole, žlico moka in šilce belega vina.

Krompir skuhamo z olupkom v slanem kropu. Kuhamo ga 30 minut, nato ga odcedimo in ohladimo. Čebulo, slanino in gobe drobno sesekljamo. Krompir olupimo in pretlačimo ali naribamo. Čebulo in slanino prepražimo, dodamo gobe, premešamo in pražimo, da izpari voda, ter stresemo na pripravljen krompir. Dodamo jajca, sol, poper, majaron. Vse dobro premešamo. Zmes naj bo voljna, a dovolj suha. Oblikujemo 8 zrezkov, jih povaljamo v drobtinah in opečemo na mešanici olja in masla. Za sirovo omako segrejemo v ponvici 40 g masla in dodamo moko. Počakamo, da se speni in zalijemo s smetano ter vinom. Dodamo zmečkano gorgonzolo. Mešamo z metlico, da nastane voljna, gladka omaka. Popramo po okusu. Krompirjeve zrezke zložimo na krožnik in prelijemo z omako. Zraven lahko postrežemo še pečene bučke.

Nasvet: Krompir skuhamo v čim manj vode, sicer se iz njega izperejo vitamin C in mineralne snovi.

Kumare

ERIKA JESENKO

Kumare so priljubljena in uporabna poletna vrtnina, ki vnese prijetno svežino na naše krožnike. Iz njih lahko pripravimo zelo okusne omake, na hladno ali topel način. Med njimi so tzatziki in tople kumare v omaki.

Za pripravo tzatzikija potrebujemo: 1 večjo kumaro, 0,5 kg grškega jogurta, 2 žlici jabolčnega kisa, 3 žlice olivnega olja, 2 do 3 stroke česna, sol in poper, pol žličke suhega kopra.

Kumaro olupimo in jo naribamo. Solimo in pustimo stati 10 minut, da se izloči voda. Kumaro odcedimo. Nato v posodi skupaj zmešamo ožeto kumaro, nasekljan

česen, ščep soli in popra, koper, jabolčni kis in olivno olje ter grški jogurt. Po okusu še dodatno začini. Tzatziki za nekaj ur postavimo v hladilnik, da se vse skupaj dobro ohladi, okusi pa se prepojijo.

Nasvet: Tzatziki lahko vključimo v številne jedi, na primer kot prilogo k slaneemu zajtrku, osvežitev v tortiljah, dodatek v solati, prilogo k žaru ...

Za pripravo kumarične omake potrebujemo: 2 večji kumari, 1 čebulo, 1 paradižnik, pol žličke dimljene paprike, 1 šopek peteršilja, 100 g kisle smetane, sol in poper, 1 žlico olivnega olja.

Kumaro olupimo in naribamo. Čebulo olupimo in nasekljamo. V posodi na žlici olja prepražimo čebulo in dodamo naribano kumaro. Solimo in popramo, potresemo z dimljeno papriko

ter na hitro prepražimo. Dodamo na kocke narezan paradižnik in nasekljan peteršilj. Premešamo, pokrijemo posodo in dušimo 20 minut. Na koncu, ko se kumare zmehčajo in omaka

zgosti, vanjo vmešamo še kislo smetano.

Nasvet: Kumarično omako najpogosteje jemo v kombinaciji s pire krompirjem in dodatkom mesa. Na primer, odlično se poda meso iz juhe.

LAHKE JEDI

Koča na Kriški gori praznuje

Na Kriški gori so pred kratkim praznovali sedemdesetletnico odprtja koč.

NIKA TOPORIŠ

Križe – Dogajanje se je začelo s sveto mašo, ki jo je vodil župnik Ivo Kožuh, v nadaljevanju pa je Planinsko društvo (PD) Križe pripravilo program, ki ga je glasbeno dopolnil Ansambel Maxi. Kot je v nagovoru pojasnil predsednik PD Križe Stanislav Ficko, so v društvu prepričani, da bosta Kriška gora in kočica tudi v prihodnje pomembni za aktivno preživljanje prostega časa.

»V društvu smo ponosni na prehojeno pot, še posebej pa na našo Kriško goro, balkon Gorenjske, kot ji pravimo. Želimo si, da bi bil med planinci še vedno prisoten duh prostovoljstva, čeprav današnje razmere temu niso najbolj naklonjene. Novi časi so, žal, prinesli drugačne poglede na planinstvo in prostovoljstvo. Slovenija je lepa, gore jo delajo še lepšo, zato želimo vsem planincem, da v teh lepotah uživajo tudi v prihodnje,« je dejal.

Koča na Kriški gori je bila slavnostno odprta 28. junija 1953 in je kmalu postala priljubljena med pohodniki, zato se je obisk iz leta v leto povečeval. V nadaljevanju so sledile številne povečave in izboljšave koč. Dograjena je bila veranda na zahodni strani, s čimer so povečali jedilne prostore v pritličju, depandansa, tovarna žičnica, zidan prizidek na vzhodni strani koč, kjer so zgradili novo kuhinjo, skladišče ter nove sobe v

mansardi. V začetku 90. let prejšnjega stoletja so staro leseno kočico porušili in zgradili novo, zidano, ki stoji še danes. V zadnjih letih so sledile mnoge posodobitve, kot so popolna prenova kuhinje in shrambe, montaža sončne elektrarne na strehi koč, namestitev IR grelnih panelov v pritličju koč in v sobah itd.

Slovesnosti sta se udeležila tudi tržiški župan Peter Miklič in Roman Ponebšek, podpredsednik Planinske zveze Slovenije (PZS), obiskovalcem pa sta bili na ogled tudi razstavi Koča na Kriški gori v 70 letih in Slovenska planinska pot PZS ob njeni 70-letnici.

Izlet DU Kokrica

Kokrica – Društvo upokojencev Kokrica v petek, 22. septembra, svoje člane vabi na izlet z vlakom v Maribor. Zbor udeležencev na kranjski železniški postaji bo ob 6.50, odhod pa ob 7.09. Vrnitev je predvidena v poznih popoldanskih urah. Tiste, ki več kot eno leto niso uporabljali brezplačne upokojenske kartice, pozivajo, da podaljšajo veljavnost na avtobusni postaji v Kranju. V primeru slabega vremena izlet z malico iz nahrbtnika odpade.

Markov tek

Žiri – Planinsko društvo Žiri v nedeljo, 24. septembra, vabi na tek, ki ga prireja v spomin na priznanega žirovskega alpinista Marka Čara. Letos bo potekal v smeri Mrzlega vrha, do planinske kočice PD Žiri Mrzl'k. Na 5,2 kilometra dolgo progo z višinsko razliko 517 metrov se bodo udeleženci podali ob 10. uri na koncu vasi Ledinica. Prijavno mesto bo na parkirišču Tovarne Alpina v centru Žirov od 9. ure do 9.45. Tam bodo zbirali tudi prijave pohodnikov, ki se bodo prosto po označeni poti podali na Mrzli vrh. Po glavnem teku, ob 11.15, bosta pod kočico organizirana še otroška teka. Več informacij o Markovem teku je na spletni strani www.pdziri.si.

OBVESTILA

Program medgeneracijskega sodelovanja

Naklo, Preddvor – V sredo, 20. septembra, ob 18. uri bo v Medgeneracijskem centru Naklo delavnica na temo ustvarjanja nakita. V petek, 22. septembra, ob 17. uri ljubitelje samostojne izdelave brošk, zapestnic, ogrlic ... pričakujejo v Krajevni knjižnici Preddvor. V Društvu upokojencev Preddvor bo v petek ob 9. uri v okviru medgeneracijskega sodelovanja predstavitev tehnik sproščanja, s katerimi lahko vplivamo na telesno in duševno zdravje. Obvezne so prijave do zasedbe mest na mck-prijave@luniverza.si ali 04 280 48 25.

Likovno ustvarjanje

Kranj – Društvo upokojencev Kranj obvešča, da je v Mestni knjižnici Kranj do konca septembra na ogled razstava likovnih ustvarjalcev društvene Univerze za tretje življenjsko obdobje. Ob tem k sodelovanju vabijo ljubitelje slikarstva in druge upokojence, ki želijo svoj prosti čas preživljati aktivno. V razpisu, ki je objavljen na društveni spletni strani, si lahko ogledajo učne programe za študijsko leto 2023/2024 in se seznanijo s pogoji vpisa.

PREDAVANJA

Maketarska delavnica Marjana Dolinška

Jesenice – V Kosovi graščini bo v četrtek, 21. septembra, ob 19. uri muzejski večer z naslovom Tone Konobelj – Maketarstvo kot primer varovanja kulturne dediščine, maketar Marjan Dolinšek (1928–2019). Kot so pojasnili v Muzejskem društvu Jesenice, je Dolinšek izdelal več kot petdeset maket številnih metalurških objektov in drugih naprav pa tudi naselij in industrijskih objektov.

RAZSTAVE

Razstava Foto kluba Hrastnik

Jesenice – Fotografsko društvo Jesenice v sredo, 20. septembra, ob 18. uri vabi na odprte razstave članov Foto kluba Hrastnik. Predstavitev tematsko in tehnično različnih del je del praznovanja devetdesetletnice kluba, ki že vrsto let sodeluje z jeseniškim društvom. V Fotogaleriji bo na ogled od 17. oktobra.

Beremo skupaj

NACIONALNI
MESEC
SKUPNEGA
BRANJA
8. 9. – 8. 10. 2023

GORENJSKI GLAS

ILUSTRACIJA: Ivan Mitrevski | Ilustracija je nastala v okviru projekta Slovenski knjižnično-muzejski MEGA kviz Mestne knjižnice Ljubljana.

SOKOLSKI DOM ŠKOFJA LOKA

Koncertni Kristalni abonma

Otroški glasbeni abonma

VPIS ABONMAJEV 2023/24

Dosedanji abonenti:
od 12. do 17. 9. 2023

Novi abonenti:
od 19. 9. do 1. 10. 2023

www.sokolskidom.si

Planinci so se družili, se zabavali in s svojim obiskom počastili že 70-letnico koč na Kriški gori. / Foto: Arhiv PD Križe

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Literarni večer upokojencev

Gorenja vas – Pokrajinska zveza društev upokojencev Gorenjske v četrtek, 21. septembra, ob 17. uri v avli Osnovne šole Ivana Tavčarja v Gorenji vasi prireja srečanje gorenjskih literatov, članov društev upokojencev. Tokrat se je na razpis prijavilo 26 avtorjev iz 15 društev.

IZLETI

S kolesom do Komende

Naklo – Društvo upokojencev Naklo v četrtek, 21. septembra, vabi na kolesarjenje, ki bo potekalo na relaciji Naklo–Cerklje–Poženk–Komenda–Naklo. Start bo ob 9. uri izpred Doma upokojencev Naklo.

desetdnevna vremenska napoved

Torek 19. 9.	Sreda 20. 9.	Četrtek 21. 9.	Petek 22. 9.	Sobota 23. 9.
 13/20 °C	 12/21 °C	 12/22 °C	 13/21 °C	 14/20 °C
Nedelja 24. 9.	Ponedeljek 25. 9.	Torek 26. 9.	Sreda 27. 9.	Četrtek 28. 9.
 13/21 °C	 12/21 °C	 11/20 °C	 9/21 °C	 10/21 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
19. 9. tor. Suzana	6.45	19.07
20. 9. sre. Svetlana	6.46	19.05
21. 9. čet. Matej	6.48	19.03
22. 9. pet. Mavricij ☾	6.49	19.01
23. 9. sob. Slavojko	6.50	18.59
24. 9. ned. Nada	6.51	18.57
25. 9. pon. Gojmir	6.53	18.55

Krhkost bivanja

Bled – V Infocentru Triglavska roža Bled bo v sredo, 20. septembra, ob 19. uri odprtje likovne razstave Krhkost bivanja umetnice Stanke Golob, doma iz Baške grape. Že skoraj 30 let se posveča tehniki ustvarjanja, ki jo je razvila in izpopolnila sama – slikanju s peski naravnih barv in različnih debelin, ki jih nabira v rekah, potokih, gorskih meliščih in kamnolomih po vsej Sloveniji. Edinstvena dela bodo na ogled do 5. novembra.

Razstava del Maksima Gasparija

Adergas – Kulturno umetniško društvo Pod lipo Adergas v sodelovanju z Občino Cerklje ob praznovanju občinskega praznika vabi na ogled razstave del akademskega slikarja Maksima Gasparija, pripravljene ob 140. obletnici njegovega rojstva. Odprtje s kulturnim programom bo v četrtek, 21. septembra, ob 19. uri, umetnikova dela iz zbirke Silva Sirca pa bodo v dvorani v Adergasu na ogled še 23. in 30. septembra od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure, v nedeljo, 24. septembra, od 9. do 12. ure in od 14. do 18. ure ter ter v nedeljo, 1. oktobra, od 9. do 12. ure.

Nagrajenci nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 70 so: **Luka Kepic** iz Kranja, **Alojzija Murn** iz Nakla in **Vera Babnik** iz Kranja. Geslo je bilo Šolsko leto traja deset mesecev. Nagrajenci nagradne križanke iz Gorenjskega glasa št. 71 pa so: **Miro Košnik** iz Kranja, **Lucija Košir** iz Škofje Loke in **Zdenka Starman** iz Zg. Besnice. Geslo je bilo Raznovrstnost buč vznemirja. Vsem nagrajencem iskreno čestitamo!

OBVESTILO NAROČNIKOM

Račune lahko prejmete tudi po elektronski pošti

- Če želite račune prejmati po e-pošti, nam na e-naslov narocnine@g-glas.si sporočite točno ime in priimek ter naslov, da vas bomo našli na seznamu.
 - Na e-naslov, s katerega nam boste poslali osebne podatke, bomo poslali račun v obliki pdf, ki bo povsem enak položnici v tiskani izdaji.
 - Sodobna tehnologija omogoča tudi hitro in preprosto plačevanje računov s pomočjo mobilnega telefona in QR kode.
- Prepričani smo, da boste zadovoljni.

Gorenjski Glas | www.gorenjskiglas.si

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE STANOVANJA

PRODAM
DVOSOBNO stan. 67 m², v Kranju, Planina III., 3. nads., obnovljeno 2017, cena po dogovoru., tel.: 041/816-528 23002317

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM
PEUGEOT 206, letnik 2006, 1.4, klima, sive barve, lepo ohranjen, redno servisiran, tel.: 041/227-338 23002318

KURIVO

PRODAM
SUHA bukova in mešana drva, tel.: 041/337-678 23002325

BUKOVA, hrastova suha drva, dostavim, tel.: 031/378-946 23002314

SUHA hrastova ali mešana drva, metrska ali razžagana, možna dostava, tel.: 031/229-151 23002265

SUHA drva in butare, tel.: 031/826-621 23002287

SUHA bukova drva, možna dostava, tel.: 041/341-300 23002297

SUHA bukova drva, tel.: 040/246-688 23002322

HOBII

KUPIM
ODLIKOVANJA, medalje, značke, razglednice, kovance, bajonete, sablje, čelade, uniforme, tel.: 051/740-430 23002283

STARINE

PRODAM
ROČNO izdelan cirkular, widia klina, star čez 100 let, še vedno brezhibno delujoč, stara okovana kolesa od vozov, leseno puternico in staro čevljarško nakovalo, tel.: 041/347-944 23002312

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM
KRATKODLAKE istrske goniče, poležene 10. 8. 2023. Primerni za oddajo oktobra. Starši z vzrejno oceno I./I. Psarna Kokriška, tel.: 040/624-078 23002321

KMETIJSKI STROJI

PRODAM
KOTEL za žganjekuho, tel.: 041/347-944 23002313

KUPIM
KIPER prikolico, traktor in traktorske priključke, tel.: 041/540-364 23002323

ODKUP traktorjev in kmetijske mehanizacije, v kakršnekoli stanju, tel.: 041/255-834 23002258

TRAKTOR Univerzal 35 ali 45 KS, ohranjen, ali podoben traktor, tel.: 041/608-765 23002324

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave, črne, grahaste in bele, pred nesnostjo, in KG piščanci za dopitanje. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Senčur, tel.: 041/710-113 23002154

14 dni starega bikca ČB, tel.: 041/665-296 23002315

15 dni stari teliki LS/BAQ, ČB/RH/BAQ, obe mesne pasme, tel.: 030/915-738 23002319

RJAVE jarkice v začetku nesnosti. Stanonik, Log 9, Šk. Loka, tel.: 041/694-285 23002277

ZAJCE bel. orjak, stare od 6 mes. do 1 leta, 7 kom. od 2 do 3 mes. stara koza z rogovi in 5 mes. brez, tel.: 051/437-135 23002316

KUPIM

BIKCA simentalca, chevrolet ali limuzin, mesne pasme, tel.: 04/25-61-255, 040/310-943 23002320

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE – vsa gradbena dela od temeljev do strehe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija, krovstvo, tesarstvo – po zelo ugodni ceni. Leard, d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 23002156

SANACIJA dimnikov z nerjavečimi tuljavami, vrtnje, zidava in popravila, nudimo dimne obrobe in kape. Cvetko Rajko, s.p., Brezje pri Dobu 4a, Dob, tel.: 051/828-419 23002068

STREŠNA in stavbna kleparska dela po celotni Gorenjski. Zlebovi, odkapne pločevine, obrobe, balkoni, dimniki. Klepar Matevž, Matevž Šimnic, s.p., Britof 103, Kranj, tel.: 040/557-784 23002256

RADIO KRANJ 97.3
tvoji najljubši hiti

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

**OTROCI V SRCU AFRIKE
POTREBUJEJO HRANO,
VODO IN
ZDRAVILA**

za srce afrike

S poslanim SMS-om **AFRIKA5** na 1919 darujete 5 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, Telemacha, A1 in T-2

Karitas
www.karitas.si

BREZPLAČNA OBJAVA

Si kot sonce sijala,
za vse svoje ljubezen dajala.
Odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.

ZAHVALA

V 73. letu se je tiho poslovila naša draga žena, mami, mama in prababica

NADA REHBERGER

iz Preddvora

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znanecem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče. Hvala gospodu župniku Pavlu Okolišu za lep obred in lepe besede slovesa, pevkam za ganljivo odpete pesmi ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Si kot sonce življenja sijala,
za vse svoje ljubezen razdala,
odslej boš kot zvezda svetleča,
naj ti v nebesih dana bo sreča.

ZAHVALA

Ob komaj dopolnjenem 67. letu starosti se je po hudi bolezni od nas poslovila naša draga žena, mami, mama, sestra, teta in tašča

MILENA DOLINAR

Zg. Senica 32b

Ob bolečem in prezgodnjem slovesu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, Matejinim sodelavcem, Uroševim bivšim sodelavcem, znanecem in sovaščanom za pomoč in podporo, podarjeno cvetje in sveče, darove za obnovo župnijske cerkve ter izrečena sočutja. Zahvaljujemo se tudi dr. Erjavcu in zdravstvenemu osebju iz Gastroenterološke klinike v Ljubljani. Najlepša hvala tudi gospodu župniku Branku Potočniku za zelo lep pogrebni obred, pogrebnim storitvam Akris in pevcem. Iskrena hvala tudi sosedom Lojzetu, Rudiju in Jožetu, ki so nosili žaro, cvetje in zastavo. Najlepša hvala Franciju in Janezu za poslovilna govora, ki sta se dotaknila vseh. Ob boleči izgubi naše mame se iz srca zahvaljujemo tudi vsem neimenovanim in vsem, ki ste se od nje tako številno poslovili in jo pospremili na njeni poti v večnost.

Žalujoci: mož Tone, sin Uroš z družino in hčerki Katja in Mateja z družinama

ZAHVALA

JOŽE STEGNAR

1950–2023

Najlepša hvala za spoštovanje, sočutje in toplino v teh težkih časih. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani in nam pomagali prebroditi bolečino ter izrekli sožalje, še posebej vsem sosedom, prijateljem in znanecem, g. župniku Ivu Kožuhu za lepo opravljen pogreb, kolektivu Pošte Tržič, Bolnišnici Jesenice, Dializnemu centru Naklo ter članom PGD Križe in PD Križe. V naših srcih bo ostal kot izjemen človek, ki je bil predvsem predan gasilstvu in planinstvu. Hvala tudi vsem, ki ste živeli ob njem in mu dajali navdih.

Žalujoci: Darinka, brat Janez ter nečaki Gregor, Matija in Anže

Dan za rejniške družine

Minulo nedeljo je Center za socialno delo Gorenjska ob finančni podpori nekaterih občin in podjetij organiziral družabni dogodek za rejniške družine z Gorenjskega in tudi za tiste, ki na kakršnekoli načine podpirajo rejništvo. Dogodka, ki je potekal v Športnem centru Vogu v Besnici, se je udeležilo 22 družin, organizatorji pa so tako za najmlajše kot tudi tiste starejše pripravili pester program.

NIKA TOPORIŠ

Kranj – Dan, poln zabave, druženja in izmenjave izkušenj, je odprla direktorica gorenjskega Centra za socialno delo Urška Repar Justin, svoje misli pa je z zbranimi delila tudi podžupanja Mestne občine Kranj Manja Zorko. »Trenutno imamo na našem območju 34 rejniških družin, 64 otrok v rejništvu v naših in drugih družinah po Sloveniji, in pa 14 otrok v naših rejniških družinah, ki prihajajo z drugih delov Slovenije. Na žalost moram povedati, da je potreba po rejništvu čedalje večja, rejnikov pa je premalo. Na centru storimo, kolikor pač lahko, vendar pogosto to ni dovolj.

Takole so nastajale prve poslikave, vrsta zanje pa se je hitro daljšala. / Foto: Gorazd Kavčič

Današnji dogodek smo zato organizirali tudi v upanju po širjenju glasu o rejništvu ter

Otroci so v sebi hitro našli ustvarjalno žilico. / Foto: Gorazd Kavčič

Pika Nogavička je narisala nasmeh na obraz najmlajših in tudi tistih malo starejših udeležencev. / Foto: Gorazd Kavčič

seveda da družinam in otrokom damo brezskrben dan, poln doživetij,« je pojasnila Urška Repar Justin in dodala, da so rejniki zares neprecenljivi in da je pomembno, da jim kot družba damo vedeti, da niso sami in da jih vidimo ter slišimo.

Otroci so se družili s Piko Nogavičko, omogočeno jim je bilo sodelovanje v kreativnih ustvarjalnih delavnicah, v katerih so se preizkusili v okraševanju, barvanju in olepševanju lesenih hišk, s poslikavo obraza pa so se lahko prelevili v najrazličnejše živali. Po športnem parku so tako tekale lisičke, zajčki, psički, muce itd., vsi zbrani pa so v nadaljevanju z različnimi tolkali sklenili tolkalni krog. Da je bil program zanimiv tudi za odrasle in mladostnike, je poskrbel Sašo Kronegger, ki je za zbrane pripravil predavanje Telo in digitalni svet.

Posebno poslanstvo

Polonca in Tomaž Sokol iz Poljanske doline sta se na pot rejništva podala pred štirimi leti in pol. »Ker imava le eno hčerko,

sva razmišljala o rejništvu, vendar nisva zbrala poguma. Vse dokler nisva prejela klica, da je na pediatrični kliniki otrok, ki ga zaradi izredno slabe prognoze nihče noče. Ko enkrat izveš nekaj takega, to postane tudi tvoj problem. V posvojitve si nisva upala, ker nisva vedela, kako bi zmogla, zato sva se odločila za rejništvo. Niti za trenutek ne obžalujeva, da sva se za to odločila,« sta pojasnila. Kranjčanka Sanja Klemenčič je rejnica postala pred tremi leti svojemu vnuku Aleksandru. »Aleks ima Downov sindrom in z mozem sva se odločila, da poskrbiva zanj. Rejništvo mi daje zadovoljstvo, da poskrbim za majhnega človeka, ki mogoče res ni rojen pod srečno zvezdo. Res mi veliko pomeni, da vem, da je na varnem, da je zanj dobro poskrbljeno in da so njegove potrebe zadovoljene,« je dejala Sanja in dodala, da se zato počuti mlajša in polna energije. »Udeležujemo se skoraj vseh srečanj, saj vedno dobimo nove prijatelje, izmenjamo izkušnje in zgodbe,« je še poudarila.

Pregledna razstava Korošci plezajo

V Slovenskem planinskem muzeju bo vse do sredine oktobra na ogled gostujoča razstava Koroškega pokrajinskega muzeja – Korošci plezajo.

NIKA TOPORIŠ

Mojstrana – Gre za pregledno razstavo, ki skozi 85-letni časovni pregled prikazuje organizirano alpinistično delovanje na Koroškem. Razstavo je na odprtju minuli petek predstavila njena avtorica višja kustosinja Koroškega pokrajinskega muzeja Andreja Šipek, posebni gost večera pa je bil 60-letni koroški alpinist Andrej Gradišnik, ki je nedavno osvojil najvišjo goro sveta Mount Everest in tako

Ob tem pa je poudarila tudi, da razstava ne predstavlja celotnega nabora podatkov, vseeno pa lahko služi kot osnova nadaljnega raziskovalnega dela in dopolnjevanje vseh preplezanih smeri in odprav, ki so jih in jih še bodo organizirali koroški alpinistični klubi.

Tudi Andrej Gradišnik je zagrizen koroški alpinist. Bil je udeleženec številnih odprav v evropska in druga gorstva, njegovo zadnjo odpravo, pot na najvišjo goro sve-

Gostujočo razstavo Koroškega pokrajinskega muzeja si bo v prostorih Slovenskega planinskega muzeja mogoče ogledati do sredine oktobra. / Foto: Gorazd Kavčič

postal najstarejši slovenski alpinist na vrhu sveta.

»Petinosemdeset let alpinizma je na razstavi razdeljenih na več časovnih obdobj in pri vsakem je poudarjeno tisto, kar je bilo za posamezno obdobje najbolj značilno – posamezniki, njihova,

pa si je podaril za prihajajoči šestdeseti rojstni dan.

»Lahko rečem, da sem v hribe začel zahajati, še preden sem shodil, sprva na ravninah svojega očeta, pri petih letih pa sem že osvojil Triglav. Da pa bi šel na Everest, dolgo nisem pomislil. Sam ver-

Posebni gost večera je bil koroški alpinist Andrej Gradišnik, ki je nedavno osvojil najvišjo goro sveta Mount Everest in tako postal najstarejši slovenski alpinist na vrhu sveta. »Da bi šel na Everest, dolgo nisem pomislil. Velike sanje pa dobijo pomen šele, ko jih uresničimo.«

vi dosežki in razvoj odsekov skozi čas. Materiala se je skozi raziskovanje nabralo ogromno, kar konec koncev priča o bogati zgodovini samega alpinizma na Koroškem,« je pojasnila Andreja Šipek, ki je podatke nabirala od decembra 2021 do marca 2022.

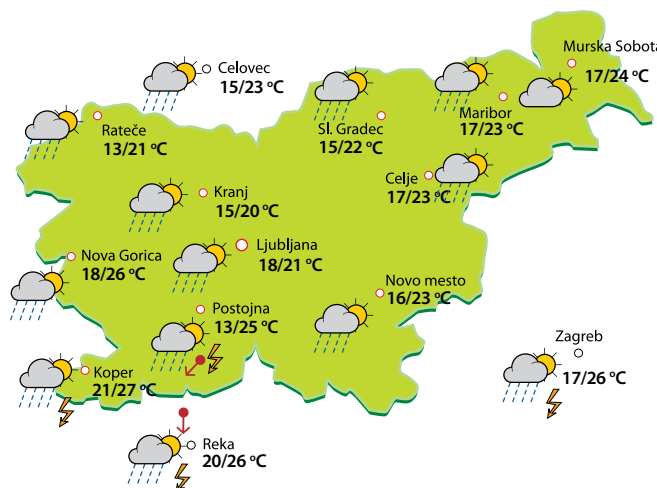
jamem, da velike sanje dobijo pomen šele, ko jih uresničimo, zato sem se odločil, da si uresničim to življenjsko željo,« je motiv za vzpon pojasnil Gradišnik in v nadaljevanju tudi opisal pot, ki pa zaradi težav z opremo ni bila najbolj enostavna.

vremenska napoved

Jutri bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi plohami in nevihtami, ki bodo popoldne od severozahoda postopno pojenjale in začelo se bo jasno. Jutri bo sončno, zjutraj in deloma dopoldne bo po nekaterih nižinah megla. Podobno bo tudi v četrtek. Zapihal bo jugozahodnik.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK 15/21 °C
SREDA 10/23 °C
ČETRTEK 12/24 °C

NA GLAS

aforizem

Nikar ne uči lačnega loviti rib z dinamitom.

Milan Fridauer - Fredi